ŠENTJERNEJSKO glasilo

GLASILO OBČINE ŠENTJERNEJ – Letnik XXI – Številka 148 – December 2020

10 : OBČINA OBVEŠČA
Kulturni center ima nov defibrilator

17 : OBRAZI OBČINE
Ema Pavlič – glas je njeno glasbilo

34 : IZBRANI RECEPTI
Praznično obložena miza z Mihaelo Blatnik

IZPOSTAVLJAMO

OBČINA OBVEŠČA

02 Pogovarjali smo se z županom Jožetom Simončičem

08 Z delom pričela nova medobčinska redarka

IZ ŠOLSKIH KLOPI

24 Razmišljanja o šoli na daljavo

BESEDA OBČANOV

28 Pobližje spoznajmo gradove – Gracarjev turn

PIŠE:
Sabina Jordan Kovačič,
odgovorna urednica

Cenjene bralke in cenjeni bralci Šentjernejskega glasila,

pred vami je letošnja zadnja številka Šentjernejskega glasila. Veseli nas, da smo tudi v letošnjem letu uspešno sodelovali in skupaj pripravili kar deset številk glasila. Hvala, da nam pošiljate prispevke in nas berete.

December je tisti čas, ko iz hiš omamno zadiši po sveže pečenih piškotih, kruhu in drugih dobrotah. Čas, ko iz omar na plano vzamemo najrazličnejše okraske in barvite lučke. Hkrati pa je to tudi čas, ko se ozremo nazaj na leto, ki se počasi izteka, in razmišljamo o stvareh, ki so se nam zgodile. Oziramo pa se tudi že v leto, ki trka na vrata. Leto, ki je pred vrati, je kot nepopisan list papirja. Razmišljamo o tem, kako ga bomo popisali. Želje in načrti so pri vsakem še kako drugačni, a zagotovo si vsi želimo predvsem to, da bi bilo polno trenutkov, ki bi jih v naša srca in misli zapisali kot lep spomin. Naj bo vsak dan posebej zapolnjen z lepimi trenutki, smehom, ljubeznijo in vsem tistim, kar nas osrečuje.

V imenu Uredniškega odbora Šentjernejskega glasila vsem skupaj želim srečno, uspešno, zdravja in optimizma polno leto. SREČNO 2021!

Šentjernejsko glasilo, glasilo občine Šentjernej, letnik XXI, številka 148, december 2020. Odgovorna urednica: **Sabina Jordan Kovačič**, pomočnica odgovorne urednice: **Anita Petrič**, članice uredniškega odbora: **Mojca Lampe Kajtna**, **Darija Kovačič**, **Andreja Topolovšek**, izdajatelj: **Občina Šentjernej**, oblikovna zasnova in prelom: **Uroš Duh**, tisk: **Tiskarna Jordan Krško**, naklada: **2100 izvodov**, fotografija na naslovnici: **zimska idila v Šentjerneju**, foto **Bojan Duh**. Šentjernejsko glasilo je vpisano v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno številko 138. **ISSN 1581-6001**. **Prispevke lahko pošljete na elektronske naslove: sentjernej@siol.net, jordan.sabina@gmail.com ali anita.petric@sentjernej.si** ter na naslov **Občina Šentjernej, Prvomajska cesta 3a, 8310 Šentjernej**, s pripisom **"Za Šentjernejsko glasilo"**. Uredništvo si pridržuje pravico do presoje o primernosti člankov glede na novinarski kodeks in po dogovoru z avtorjem članka.

POGOVOR Z ŽUPANOM

Leto 2020 šteje zadnje dneve in konec leta je čas, ko se ozremo na prehojeno pot. Župan JOŽE SIMONČIČ je ob pomoči sodelavcev občinske uprave sklenil prvih deset mesecev vodenja občine. Kaj ga je zaznamovalo, kako je z opravljenim delom zadovoljen in kaj vse jih čaka v prihodnjem letu, izveste v nadaljevanju.

SABINA JORDAN KOVAČIČ & ANITA PETRIČ

ARHIV OBČINE ŠENTJERNEJ

Kako je biti župan?

Vsekakor povsem nova izkušnja. Pričakovanja občanov so visoka, kar ocenjujem kot zelo dobro okolje za sodelovanje in napredek, obenem pa ugotavljam, da je splošno razumevanje kaj občina sploh je in kaj so njene pristojnosti na relativno nizki ravni. Zelo razširjeno je razmišljanje »moj problem je to in to, to rešite, ostalo me ne zanima«, obenem pa je zelo prisotna želja po ukvarjanju z drobnimi problemi in preteklostjo. Veliko naporov vlagamo v vsebinsko in sistemsko urejanje zadev, obenem pa tudi v kar najbolj enakopravno obravnavo vseh področij in vseh skupin občank in občanov, od najmlajših do najstarejših, od tistih v središču občine, pa do onih na obrobju njenih meja. Veliko je odzivov na naše delo, pohvalnih pa tudi nekaj kritičnih. Kritiko cenim in jo vzamem resno, kritizerstvu pa poskušam namenjati čim manj časa in pozornosti. Svoje delo doživljam kot zanimivo in naporno obenem, opravljam ga z veseljem in v pričakovanju prihodnjih izzivov.

Za vami je skoraj deset mesecev županskega mandata. Kako bi jih ocenili?

Ker sem postal župan na sredini mandata, je bilo bistvenega pomena čim prej spoznati in razumeti trenutno stanje v občini in se osredotočiti na dogovor o prioritetah in načinu njihovega izvajanja. Najprej sem se »zakopal« v projekte, ki so že bili v teku, poskrbeti je bilo potrebno za njihovo nadaljevanje in morebitne spremembe. Druga, zelo pomembna naloga, ki ves čas

Lepe in mirne božične praznike ter zdravo, uspešno in zadovoljno leto 2021.

Iskrene čestitke ob dnevu samostojnosti in enotnosti.

župan Občine Šentjernej
Jože Simončič s sodelavci

Župan z direktorjem novomeške Komunale Gregorjem Klemenčičem in Primožem Kramerjem, direktorjem energetsko distribucijskih sistemov pri Petrolu d. d.

poteka vzporedno, pa je dogovor o pripravi razvojnih načrtov, k čemur spada stalen dialog na nivoju politike in iskanje možnosti za partnerski nastop ter financiranje, ki je v naši občini zaradi relativno visoke zadolženosti odločilnega pomena. Ocenjujem, da sem stanje v občini na vseh vitalnih področjih njenega življenja dobro spoznal, z ekipo zaposlenih smo se dobro ujeli, odnosi z občinskim svetom so dobri in seje potekajo tekoče in učinkovito, dostopni smo za pobude občanov in na njihova vprašanja tudi vedno odgovorimo. Neprijetno me je presenetilo večje število nerešenih zadev iz preteklosti, ki se še kar pojavljajo in nedosleden način dela, ki je bil na občini v preteklosti očitno sprejet kot običajen. S sprejemom proračuna za leto 2021 postavljamo v ospredje nekatere bistvene potrebe, ki jih občina mora zagotavljati in jih občani upravičeno pričakujejo že nekaj let. Preteklo obdobje je bilo v naši občini dokaj nestabilno, ocenjujem, da so se razmere umirile, delo poteka tekoče in v dobrem sodelovanju.

Katere projekte ste uspešno dokončali v letu 2020?

Izvedena je bila rekonstrukcija križišča Maharovec. Vrednost te investicije je znašala 532.477 evrov, od tega nam je 419.821 evrov uspelo pridobiti od DRSI, dokončana je bila gradnja vodovoda in plinovoda na odseku Šentjernej–Dobrava. Gradnja vodovoda je stala 478.726 evrov, od tega nam je uspelo pridobiti iz kohezijskega sklada 409.917 evrov nepovratnih sredstev, gradnjo plinovoda je financiralo podjetje Petrol d. d., ki je naš koncesionar, utekočinjen naftni plin se je nadomestil z ugodnejšim zemeljskim plinom.

Izvedena je bila rekonstrukcija lokalne ceste Šmarje–Pleterje (II. in III. faza), vrednost naložbe je znašala 295.500 evrov, od tega smo uspeli pridobiti 234.430 evrov nepovratnih sredstev.

Izvedena je bila rekonstrukcija ceste v Dolenjem Vrhpolju z odvodnjavanjem in javno razsvetljavo, rekonstrukcija lokalne ceste v vasi Sela, na Golobinjeku, v Vajndolu, v Hrvaški gori, na Gruči, rekonstrukcija ceste na Prežek, izvaja se rekonstrukcija ceste na Tolstem Vrhu, izvedena je bila obnova gozdne ceste na Gorjance (Cerov Log–Škofovka) z ureditvijo odvodnjavanja. Skupna vrednost obnove navedene cestne infrastrukture znaša 367.825 evrov, od tega nam je uspelo pridobiti 51.115 evrov nepovratnih sredstev.

Kako daleč ste z odkupom koncesije za odvodnjavanje in čiščenje odpadnih voda?

Zgodba odkupa koncesije ima že zelo dolgo brado. Za odkup smo se odločili, ker je obstoječa koncesijska pogodba za občino iz finančnega vidika zelo neugodna. Na osnovi koncesijske pogodbe, ki je bila podpisana leta 2011, je občina dolžna plačevati relativno visoke stroške kapitala, stroške obratovanja in stroške obračunavanja. Vsota vseh navedenih stroškov, ki jih za odvajanje in čiščenje odpadnih voda plačujemo iz proračuna, je za občino odločno previsoka. Z odkupom bo na osnovi investicijskega programa prihranek za proračun znašal okrog 130.000 evrov na leto. V preteklih letih je občina želela izvesti odkup preko našega podjetja JP EDŠ, d. o. o. Šentjernej, in sicer na enostranski način, kar je po mojem mnenju relativno tvegan način prenosa dejavnosti. Zaradi svoje pomembnosti je projekt odkupa koncesije postal ena izmed prioritet, odločili smo se, da odkup koncesije izvede občina, in sicer če je le mogoče na dogovorni način. Koncesionarja sem povabil k pogovorom. Vesel sem, da se je povabilu odzval, sledila so večmesečna pogajanja in dogovarjanja s koncesionarjem, bankami in ministrstvom za finance. Pogajanja glede pogojev odkupa so dejansko zaključena, v teku so pravno formalni postopki za podpis dogovora in odločanje na občinskem svetu. V kolikor ne pride do nepredvidenih zapletov je zelo velika verjetnost, da bo odkup koncesije izveden do konca letošnjega leta.

V kakšnem stanju je občina, koliko projektov je sedaj v teku?

Za načrtovanje razvoja in za kakovostno izvedbo začrtanih projektov je bistvenega pomena stabilno okolje v občini, in sicer v smislu preglednega vodenja, političnega sodelovanja in

»Svoje delo doživljam kot zanimivo in naporno obenem, opravljam ga z veseljem in v pričakovanju prihodnjih izzivov.«

finančnih razmer. Kot sem že omenil, je bilo v zadnjih desetih letih politično življenje naše občine precej razburkano, veliko energije, časa in denarja je šlo po nepotrebnem na račun neposrečenih odločitev in medsebojnih obračunavanj. Fokus ni bil usmerjen v bistvena razvojna vprašanja, ki v največji meri vplivajo na kakovost življenja vseh občanov. Trudim se za pregleden način vodenja in odločanja in upam, da se bo naše medsebojno zaupanje in sodelovanje krepilo.

Od večjih projektov so v teku naslednji:

- gradnja kanalizacijskega sistema v aglomeraciji Vrh pri Šentjerneju, vrednost naložbe znaša 710.766 evrov, pridobili smo nepovratna sredstva v višini 665.780 evrov, naložba bo zaključena v 2022;
- industrijsko storitvena cona – ISC Sejmišče Šentjernej med pokopališčem in Mercator centrom: oddana je vloga za pridobitev nepovratnih sredstev v višini 585.116 evrov;
- energetska sanacija stavb v lasti občine (OŠ Šentjernej, podružnična šola v Orehovici, Zdravstvena postaja Šentjernej, Kulturni center Primoža Trubarja in občinska stavba): izvedeni so pregledi in popisi razsvetljave, strojne opreme in načrti gradbenih konstrukcij, vloga za pridobitev nepovratnih sredstev v višini 1.2 mio evrov je oddana, pogajanja z zasebnim partnerjem so v zaključni fazi;

Karmen Praprotnik, vodja po pooblastilu v Sektorju za vzdrževanje, varstvo cest in prometno varnost z županom ob odprtju križišča v Maharovcu.

- v izdelavi je projektna dokumentacija za gradnjo mostu čez reko Krko v Mršeči vasi;
- v izdelavi je projektna dokumentacija za širitev športne dvorane pri OŠ Šentjernej;
- izvajajo se aktivnosti v procesu izdelave OPN-ja, trenutno se izvaja analiza zbranih pobud.

Kateri večji projekti so zajeti v proračunu za leto 2021?

V proračunu za leto 2021 velja izpostaviti naslednje večje projekte:

- Most čez reko Krko v Mršeči vasi: projektna dokumentacija je v izdelavi, izvedli bomo še odkup zemljišč in plačilo za stavbno pravico. Pričetek gradnje se bo pričel v začetku leta 2022. Ocenjena skupna vrednost projekta je 1.87 mio evrov.
- Rekonstrukcija državne ceste Šentjernej–Dobruška vas: skupna vrednost projekta je 2.43 mio evrov, izvedba naložbe se bo odvijala v letih 2021 do 2022. Gradnjo pločnikov in avtobusnih postajališč v naseljih Drama in Roje bo financirala občina v višini 249.459 evrov.
- Industrijsko storitvena cona Sejmišče: celotna vrednost naložbe je 833.459 evrov. Vloga za nepovratna sredstva v višini 585.116 evrov je oddana, občina bo vložila v infrastrukturo 218.566 evrov lastnih sredstev.
- Energetska sanacija stavb v lasti občine: skupna vrednost naložbe znaša 2.470.370 evrov. Vloga občine za sofinanciranje v višini 49 % je oddana, izvedba naložbe bo potekala v letih 2021–2023.
- Širitev športne dvorane pri OŠ Šentjernej: vrednost naložbe je ocenjena v višini 700.000 evrov. Izdeluje se projektna dokumentacija, izvedba gradbenih del je načrtovana v letu 2021, vgradnja opreme pa v letu 2022.
- Šentjernejska učna pot – parkovna, družabna, rekreacijska, izobraževalna in sprehajalna površina v centru Šentjerneja: celotna vrednost projekta je 233.593 evrov. Pridobljena nepovratna sredstva znašajo 145.998 evrov, izvedba naložbe bo potekala v letu 2021–2022.
- Naložbe na področje zaščite in reševanja: v proračunu bistveno povečujemo finančna sredstva za naložbe v gasilsko opremo in sicer na 100.000 evrov na leto. V letu 2021 pa je tudi načrtovana priprava projektne dokumentacije za gradnjo centra za zaščito in reševanje v Šentjerneju. Ostale manjše naložbe po številnih krajih naše občine pa se bodo nadaljevale v vseh prihodnjih letih.

Kaj je z vlogo za pridobitev koncesije za gradnjo doma starejših občanov?

Vloga je v obravnavi na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, v kolikor bomo uspešni bo investitor nadaljeval s pripravo projektne dokumentacije, v nasprotnem primeru pa bomo vlogo za pridobitev koncesije ponovno vložili. Prepričan sem, da nam bo uspelo.

Na 12. redni seji je bil sprejet Sklep o določitvi cen programov predšolske vzgoje. Nam lahko predstavite razloge za povišanje cen programov predšolske vzgoje in podrobneje obrazložite za koliko se bo vrtec podražil, in na koga bo podražitev najbolj vplivala?

Področje otroškega varstva je regulirano s strani države in določeno z različnimi normativi. Posledica vsega navedenega so relativno visoke ekonomske cene programov otroškega varstva, občina na višino teh stroškov nima vpliva, dolžna pa je vrtcu pokrivati razliko med ekonomsko ceno programa in plačili staršev. V ceni programa je največja postavka strošek dela vseh zaposlenih v vrtcu, ki znaša v povprečju okrog 80 % ekonomske cene. Glavni razlog za povišanje cen programa je rast stroškov dela (z zakonodajo določena napredovanja in izplačilo delovne uspešnosti).

Otroško varstvo se financira s strani občine, s strani staršev in s strani države. V letu 2019 je izvajanje otroškega varstva v občini Šentjernej za 387 otrok vključenih v vrtec znašalo 1.990.371 evrov, če pa prištejemo še stroške investicij in investicijskega vzdrževanja, ki so izključno breme občine, pa kar 2.218.611 evrov. 69 % tega stroška pokrije občina, 25 % starši in 5 % država. V času epidemije stroške vrtca za otroke, ki so doma, namesto staršev plača občina. Torej breme vsake podražitve v daleč največji meri nosi občinski proračun.

Višina plačila staršev je odvisna od njihovega dohodkovnega razreda, ki ga določi CSD, starši z nižjimi dohodki plačajo manj od staršev z višjimi dohodki. V kolikor starši izgubijo dohodek ali se jim ta zmanjša, lahko na CSD-ju takoj uveljavljajo pravico do znižanja plačila vrtca za svoje otroke, razliko do ekonomske cene pa plača občina. V zadnjem desetletnem obdobju je bila rast minimalne plače večja od rasti cen programov otroškega varstva. Vsi se strinjamo, da je kakovostno varstvo naših najmlajših zelo pomembno, zato ga občina tudi izdatno financira. V proračunu za leto 2021 je za izvajanje otroškega varstva predvidenih 1.485.000 evrov odhodkov, skupna višina proračuna pa znaša dobrih 8.4 mio evrov. Torej iz občinskega proračuna za varstvo otrok starih do 6 let namenimo skoraj 1.5 mio evrov na leto, preostalih 6.9 mio evrov pa mora zadoščati za vse ostale potrebe občanov, od prvošolcev pa do najstarejših.

»S sprejemom proračuna za leto 2021 postavljamo v ospredje nekatere bistvene potrebe, ki jih občina mora zagotavljati in jih občani upravičeno pričakujejo že nekaj let.«

Kaj bi ob koncu leta želeli sporočiti občankam in občanom Občine Šentjernej?

Številni rodovi pred nami so bili izpostavljeni velikim preizkušnjam. Volja do življenja in navezanost na sočloveka ter domače ognjišče jim je dajala moč, da so vztrajali. Leto, ki se izteka, nam je prineslo povsem nove okoliščine, ki jih nismo pričakovali. Pokazali ste zelo veliko mero solidarnosti in odgovornosti, hvala vam za sodelovanje ter pomoč. Spoštujmo navodila in skrbimo drug za drugega tudi v prihodnje. Vsem nam želim, da bi praznične dni preživeli v notranjem miru in povezani s svojimi bližnjimi. V letu, ki je pred nami, pa nam želim zmernih želja ter obilo veselja, zdravja in poguma. ■

Šentjernejska učna pot.

ŠMARJE PROTI GREGORKI

V Šmarju proti Gregorki je bila dokončana investicija ureditve odvodnjavanja širšega območja Šmarja in Dolenjega Vrhpolja. Investicija je vključevala zamenjavo cevnega prepusta s škatlastim prepustom, izvedbo kamnite zložbe, kamnitega tlakovanja dna jarka in postavitev jeklene varnostne ograje in asfaltiranje ožjega območja. Dela, v vrednosti 16.155,06 evrov, je izvedlo podjetje CGP d. d. ■

SELA PRI ŠENTJERNEJU

V središču naselja Sela se je uredilo odvodnjavanje ceste z vzpostavitvijo nove mulde v dolžini približno 110 metrov. Stara mulda je bila odstranjena. Na novo se je uredil tampon in asfaltirala nova mulda. Dela, v višini 5.823,57 evrov, je izvedlo podjetje CGP d. d. ■

VAJNDOL

V Vajndolu se je zaključila rekonstrukcija ceste v dolžini približno 400 metrov. Zamenjan je bil spodnji ustroj ceste, urejeno odvodnjavanje in položena asfaltna prevleka. Dela, v vrednosti 28.000 evrov, je izvedel Marko Luštek s. p. Dela sofinancirajo uporabniki ceste in lastniki zemljišč ob cesti. ■

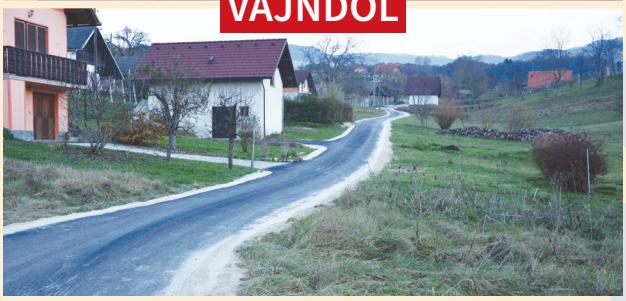

TOLSTI VRH

Na Tolstem Vrhu se izvaja sanacija ceste na relaciji od križišča za Zapuže do križišča proti Suhadolu, v skupni dolžini približno 1300 metrov. Projekt rekonstrukcije in sanacije ceste je zasnovan v dveh izvedbenih fazah. V prvi fazi se izvede rekonstrukcija in delna sanacija cestišča v gorici Bičevje, v drugi fazi se sanirajo posedki na cestni povezavi Suhadol–Hrastje. Dela bodo predvidoma zaključena do 24. 12. 2020. Vgrajenega bo 3500 m^2 asfalta in 1340 m^3 kamnitega agregata, izdelanih 650 metrov muld ter še vrsto manjših naprav za odvodnjavanje, kot so točkovne in linijske rešetke, cevni prepusti, drenaže itd. Skupno bo rekonstruirane 1,1 km ceste. Vrednost celotnega projekta znaša 98.312,03 evrov. Dela izvaja JP EDŠ, d. o. o. Šentjernej s podizvajalcem. ■

SAMO HUDOKLIN & ANITA PETRIČ

JANEZ HROVAT, SAMO HUDOKLIN & EMIL TURK

PREŽEK–KIRA

Na relaciji Prežek–Kira se je saniralo odvodnjavanje ceste in uredilo pot. Dela so se nadaljevala na relaciji Cerov Log–Prežek, kjer so se zaradi dotrajanosti asfaltne prevleke in zaradi večje količine odvoza lesa na cestišču pojavili veliki posedki in razdrobljenost asfalta. Sočasno se je uredilo križišče pred gradom Prežek. Na poškodovanih delih cestišča je izvajalec JP EDŠ, d. o. o. Šentjernej izvedel zamenjavo nosilne plasti ceste, zamenjali so cevni prepust ter uredili brežine. Asfaltiranje ceste je bilo izvedeno 30. 11. 2020. Višina celotne investicije znaša 21.106,46 evrov, od tega je družba Slovenski državni gozdovi soinvestirala investicijo v višini 9.681,37 evrov. Vsa dela so bila zaključena 7. 12. 2020. ■

V času med 23. 11. in 30. 11. 2020 je izvajalec vzdrževanja cest JP EDŠ, d. o. o. Šentjernej izvedel manjšo rekonstrukcijo ceste v spodnjem delu Kire, na pričetku prehoda ceste skozi gozd, ter asfaltiral priključek stranske ceste na srednjem delu naselja. Sočasno se je uredilo še točkovno in linijsko odvodnjavanje obstoječega cestišča za namene preprečevanja konstantnega izdiranja makadamskega priključka ceste ob večjih nalivih. ■

KIRA

V novembru se je pričela sanacija neustrezne zasaditve na pokopališču v Šentjerneju, za katero se je pripravil pregled obstoječih zasaditvenih načrtov ter predlog sanacije zasaditve na vzhodnem delu pokopališča, zaradi nepravilno razvrščenih grobnih polj. V začetku decembra se je nova hortikulturna ureditev zaključila. Dela je izvedelo podjetje JP EDŠ, d. o. o. Šentjernej in je znašalo nekaj manj kot 13.000 evrov. Ob novi zasaditvi se je sočasno uredila elektro in vodovodna inštalacija. Vse poti po pokopališču so se s posipom peska dodatno utrdile. V nadaljevanju je predvidena ureditev dostopnih poti s strani iz parkirišča na zahodu proti platoju izpred poslovilne kapele. ■

POKOPALIŠČE V ŠENTJERNEJU

Poročilo z 12. redne seje Občinskega sveta Občine Šentjernej

ŽUPAN PREDSTAVIL VSE VEČJE NAČRTOVANE INVESTICIJE V PREDLOGU PRORAČUNA OBČINE ŠENTJERNEJ

ANITA PETRIČ

Občinski svet Občine Šentjernej je imel v sredo, 25. novembra 2020, dvanajsto redno sejo. Seja je potekala v rdeči dvorani Kulturnega centra Primoža Trubarja. Občinski svetniki so se najprej seznanili s predstavitvijo dokumenta Strategija razvoja turizma Občine Šentjernej 2019–2029. Vsebino strategije so sprejeli kot osnovo za pripravo strateškega dokumenta na področju turizma, ki ga občina Šentjernej v prihodnosti nujno potrebuje. Nato so v nadaljevanju soglašali, da podjetje JP EDŠ, d. o. o. Šentjernej odproda odslužena osnovna sredstva, opisana in ovrednotena po cenitvi sodno zapriseženega cenilca. Prav tako so svetniki sprejeli predlog Odloka o spremembi meje območij naselij Šentjernej–Roje. S sprejetjem tega odloka se bo zagotovila korekcija meje naselja, ki trenutno poteka po območju PSC Šentjernej – sever ter zagotovila, da v primeru dolgoročne širitve občinskega središča, objekti na tem območju spadajo v naselje Šentjernej in ne Roje. Sprejeli so tudi predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o imenovanju in preimenovanju ulic v naselju Šentjernej. S tem odlokom se v PSC Šentjernej – sever imenuje nova ulica kot Cesta Miloša Kovačiča.

V nadaljevanju seje so svetniki sprejeli Sklep o določitvi cen programov predšolske vzgoje. Na podlagi 19. člena Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen programov v vrtcih, ki izvajajo javno službo, je namreč potrebno enkrat letno uskladiti cene po elementih glede na letne rasti elementov, ki jih določa metodologija. Razlog za predlagano povišanje cen so višji stroški delovanja vrtcev. Finančnih posledic za občinski proračun do konca leta 2020 ne bo, saj bo zahtevek vrtca za mesec december poravnan v januarju 2021. Za leto 2021 je zaradi povečanja cen potrebno zagotoviti v proračunu Občine Šentjernej 103.000 evrov. Občinski svet Občine Šentjernej je v nadaljevanju seje sprejel osnutek Pravilnika o dodeljevanju denarne socialne pomoči v občini Šentjernej in ga prekvalificiral v predlog, prav tako tudi osnutek Odloka o sofinanciranju športnih programov v občini Šentjernej z Merili, pogoji in kriteriji za vrednotenje letnega programa športa v občini Šentjernej. Svetniki so sprejeli tudi osnutek odloka o javnih površinah v občini Šentjernej. Odlok omogoča varovanje osnovne funkcije javnih površin, prepoveduje poseganja vanje in določa pogoje za izjemno začasno rabo. Svetniki so sprejeli tudi Sklep o financiranju političnih strank v občini Šentjernej za leto 2021 ter Sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 2021. Župan je v nadaljevanju seje predstavil vse načrtovane investicije v predlogu proračuna Občine Šentjernej za leto 2021, Andreja Topolovšek, iz oddelka za javne finance, pa ostale obvezne priloge predloga proračuna. Svetniki so tako v 1. obravnavi sprejeli Sklep o javni razpravi predloga Proračuna Občine Šentjernej za leto 2021, javna razprava o predlogu Proračuna Občine Šentjernej za leto 2021 traja od 26. 11. 2020 do vključno 10. 12. 2020. V času javne razprave je predlog proračuna objavljen na spletni strani Občine Šentjernej, dostopen je tudi v sejni sobi Občine Šentjernej. Ob zaključku seje je Občinski svet Občine Šentjernej za nadomestnega člana Komisije za priznanja in nagrade za preostanek mandatne dobe imenoval Joška Gornika, za nadomestna člana Nadzornega odbora Občine Šentjernej za preostanek mandatne dobe je imenoval Kristijana Kralja in Tatjano Vene ter v svet Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Novo mesto, predlagal Tino Lahne. Točke imenovanj je predstavil predsednik Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Jože Vrtačič. Občinski svetniki so tako na 12. redni seji izčrpali 19. točk dnevnega reda. ■

PRORAČUN OBČINE ZA LETO 2021 V FAZI SPREJEMA

ANDREJA TOPOLOVŠEK

Občinski svet Občine Šentjernej je na 12. redni seji, dne 25. 11. 2020, opravil splošno razpravo predloga Proračuna občine Šentjernej za leto 2021 in obenem sprejel Sklep o javni razpravi predloga Proračuna občine Šentjernej za leto 2021. Javna razprava je trajala od 26. 11. 2020 do 10. 12. 2020. Gradivo predloga proračuna 2021 je objavljeno na občinski spletni strani.

Predvidoma bo predlog proračuna za prihodnje leto občinski svet sprejemal po 21. 12. 2020, zato vam bomo podrobneje predstavili proračun leta 2021 v naslednji številki glasila. ■

OBVESTILO OBOLELIM

Ponovno objavljamo **telefonsko številko 041 656 699** (dosegljivost vsak dan med 6. in 16. uro), na katero lahko kličite oboleli, ki ste v domači oskrbi in nimate možnosti, da si zagotovite oskrbo s hrano in drugimi nujnimi zadevami, kot so zdravila.

V želji po boljšem informiranju javnosti in občanov Občina Šentjernej objavlja vsa obvestila povezana s koronavirusom na **www.sentjernej.si** ■

Vlada izdala Odlok o spremembi Odloka o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev neposredno potrošnikom na področju voznikov in vozil

MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

Z Odlokom o spremembi Odloka o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev neposredno potrošnikom na področju voznikov in vozil v Republiki Sloveniji se določa, **da se veljavnost vozniških dovoljenj, teoretičnega dela vozniškega izpita in izkaznic o vozniških kvalifikacijah**, ki so zaradi začasne prepovedi iz 1. člena Odloka o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev neposredno potrošnikom na področju voznikov in vozil v Republiki Sloveniji potekla od 16. novembra 2020 do 17. decembra 2020, **podaljša do 28. februarja 2021**. ■

SPODBUDE ZA EKOLOŠKO KMETOVANJE

MATEJA STRGULEC, *KGZS – Zavod NM*

Ekološko kmetijstvo je oblika kmetijske pridelave, ki temelji na gospodarjenju v sožitju z naravo. Izvajanju krožnega gospodarstva, ko se skrbno ravna s hranili, ki se ustvarjajo in porabljajo v okviru kmetijskega gospodarstva, ter zmanjšuje obremenitve okolja. Poleg pridelave hrane, ekološko kmetovanje zagotavlja tudi aktivno varovanje okolja in biološke raznovrstnosti.

To mu uspe zaradi varovanja naravnih ekosistemov, ki opravljajo življenjsko pomembne storitve za naše preživetje. Poleg pridelave hrane so to tudi pridelava lesa, čiščenje vode, opraševanje rastlin, naravno varovanje pred poplavami, vetrom idr. Pri ekološkem gospodarjenju je poseben poudarek na ohranjanju rodovitnosti tal, ki se odraža v povečevanju količine humusa. Sledenje dosežemo s kolobarjenjem v katerega vključujemo tudi dosevke. S tem dosežemo, da so tla ves čas pokrita, še posebej preko zime, ter uporabo organskih gnojil. Običajno kmet dela napredek tudi pri načinu obdelave njiv, tako da se oranje nadomešča z rahljanjem, za vse kulture, ki to dopuščajo.

Pri preusmerjanju v ekološko kmetovanje vam lahko pomagajo svetovalci javne službe kmetijskega svetovanja pri Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije (KGZS).

Prehod v ekološko kmetovanje je postopen, saj je potrebno celotno kmetijsko gospodarstvo in zemljo pripraviti na ekološko pridelavo ter jo oživeti in očistiti eventualnih škodljivih snovi. Za pridobitev certifikata ekološke pridelave potrebuje kmetija 2 oziroma 3 leta. V tem vmesnem času je kmetija v preusmeritvi iz konvencionalnega v ekološko kmetijstvo. Preusmeritev se začne po prijavi v kontrolno organizacijo za certificiranje ekološkega kmetovanja oz. po podpisu pogodbe z organizacijo. Priporočljivo je tudi opraviti uvodno izobraževanje o ekološkem kmetovanju, ki vas seznani s pomembnimi tehnološkimi poudarki in spremembami po preusmeritvi. Odločitev o začetku ekološkega kmetovanja je potrebno sprejeti **do 31. decembra, ko se izteče rok za vpis v kontrolno organizacijo**, če želite v naslednjem letu že prejemati podporo za ekološko kmetovanje. Dodatne informacije in podatke o ekološkem kmetovanju lahko dobite tudi na povezavi *https://www.gov.si/teme/ekoloska-pridelava/*.

Za uspešno ekološko kmetovanje je poleg želje in poguma potreben tudi strokovni napredek na kmetiji. Odločitev za ekološko kmetovanje terja resen razmislek celotne družine. Vsekakor pa imajo dolenjske kmetije zaradi naravnih danosti, pestre krajinske strukture in bogate biotske raznovrstnosti odlične možnosti za razvoj ekološkega kmetijstva, ki med potrošniki pridobiva vedno večji pomen. ■

NOVA MEDOBČINSKA REDARKA

ANITA PETRIČ

Dne 1. 7. 2020 je bil objavljen javni natečaj za zasedbo delovnega mesta višji občinski redar. Postopek natečaja je zaključen. Dne 18. 11. 2020 je z delom nastopila nova sodelavka Anja Žvab iz Krškega.

Tako ima Medobčinski inšpektorat in redarstvo občine Šentjernej, Škocjan, Šmarješke Toplice in Kostanjevica na Krki novo delovno moč. Novo redarko bomo podrobneje predstavili v eni od prihodnjih številk glasila. ■

MIKLAVŽ IN DEDEK MRAZ SKUPAJ OBDARILA 583 OTROK V NAŠI OBČINI

ANITA PETRIČ

Občina Šentjernej se je navkljub neugodnim razmeram potrudila in v sodelovanju s Kulturnim centrom Primoža Trubarja in prostovoljnimi gasilskimi društvi obdarila 583 otrok v občini. Letošnja obdaritev otrok je potekala nekoliko drugače. Miklavž in dedek Mraz sta prosila gasilce, da so jima pomagali in darila dostavili vsem otokom na dom. Odzvali so se tudi gospodarstveniki in podjetniki ter s finančnimi sredstvi podprli decembrsko obdarovanje.

DO SEDAJ SO SREDSTVA DONIRALI:

- *Dekorplast d. o. o. Šentjernej*
- *MZ Klas d. o. o. Šentjernej*
- *Danica Metelko s. p. Šentjernej*
- *Simcol Medical d. o. o. Šentjernej*
- *L-TEK d. o. o. Šentjernej*
- *Borut Ercek s. p. Šentjernej*
- *Kobra team d. o. o. Šentjernej*
- *Lok orodjarstvo d. o. o. Šentjernej*
- *Lero Lešnjak d. o. o. Šentjernej*
- *Jelka d. o. o. Šentjernej*
- *Optris optika in okulistika d. o. o. Šentjernej*
- *Damjan Vovko, Šentjernej*
- *Mizarstvo Cvelbar d. o. o. Šentjernej*
- *Arxfarm d. o. o. Šentjernej*
- *Martinčič trsničarstvo, vinogradništvo d. o. o.*
- *BG Elektronika d. o. o.*
- *KARCHER center Kušljan d. o. o.*
- *EDMS d. o. o. Šentjernej*
- *Inštalacije Jenškovec d. o. o.*
- *Gallus SM d. o. o.*

Hvala vam! Veseli smo vaše podpore. Vse donatorje smo objavili tudi na spletni strani občine. V naslednji številki Šentjernejskega glasila bomo objavili celoten seznam donatorjev.

Otroci si lahko na televiziji Vaš kanal dne 26. 12. 2020 ogledate predstavo s čarovnikom Tonijem in pozdrav dedka Mraza. Predstava bo na voljo na povezavi: *https://vaskanal.com/arhiv-oddaj/tok-tok-otroci* ■

KULTURNI CENTER PRIMOŽA TRUBARJA SAMEVA

ELIZABETA KUŠLJAN GEGIČ

ARHIV KCPT

Konec leta je običajno čas veselja in druženj, ko si vzamemo čas za sebe, družino, prijatelje, sodelavce, znance ... To je tudi obdobje praznovanj in čas, ko se ozremo nazaj po prehojeni poti in si začrtamo pot tudi v naprej. V Kulturnem centru Primoža Trubarja smo imeli ob koncu leta številne dogodke, ki so k nam privabili vse generacije, ljubitelje glasbe, gledališča, filma, otroških predstav, razstav ... Obiskal nas je tudi dedek Mraz in v enem dnevu kar štirikrat pozdravil polno dvorano pridnih otrok in staršev. Običajno smo na isti dan gostili še pihalni orkester, kar je pomenilo, da smo v enem dnevu gostili blizu 1.500 obiskovalcev. Pred tem smo imeli koncerte Šentjernejskega okteta, pa organizacijo ogleda abonmajske predstave v Ljubljani, pa srečanje s krvodajalci, razstavo OŠ Šentjernej, film za otroke, razstave potic ... Proti koncu koledarskega leta pa so učeci OŠ Šentjernej pripravljali svoje predstave, ki so vsakič navduševale. Po prostorih kulturnega centra so tekali otroci, v enem prostoru peli, v drugem plesali, na odru so se pripravljali gledališčniki ... Izvedba dopoldanskih in ene večerne predstave pa je bila vrhunec doživetij za otroke, učiteljice in starše. Koliko sreče je bilo takrat pod streho našega kulturnega centra!

Uh ... in kakšen tempo je to bil za nas! Iz dogodka v dogodek. Vsakič vse pospraviti, pripraviti oder in tehniko za naslednjo ekipo, biti točen, ustrežljiv, strokoven ...

Obiskovalci večernih dogodkov so se v prazničnem času običajno še posebej pražnje uredili. Pričeske, ličila, sveže obrita brada, da oblek niti ne omenjam. Z veseljem so svoje plašče odložili v garderobi in ker so »slučajno« prišli malo prej, so prešerno klepetali v avli, se smejali, si segli v roke ... Po dogodku pa še malo pogostitve. Kakšen kozarček penine ali vina, manjši prigrizek in veliko druženja. Večkrat se je v avli tudi kakšna pesem zapela in ljudje so se znali zadržati. Tako Kulturni center Primoža Trubarja ni bil samo center kulture, temveč tudi center veselja, če ne kar sreče. O, kako lep čas je bil to!

Danes pa temu ni tako. Hodniki so prazni, otroci ne plešejo v avli, orkester ne nosi inštrumentov na oder, telefon ne zvoni in nihče se ne veseli, ker je še dobil vstopnico za želeni dogodek. V Kulturnem centru Primoža je danes doma tišina, prostori so hladni, temni in samotni.

Letos zavoljo zdravja ne smemo pripravljati dogodkov, se družiti, si seči v roke in nazdraviti. Ne moremo pozdraviti otrok na odru, poslušati zgodbo dedka Mraza, niti prisluhniti odličnim koncertom. Letos moramo poskrbeti za svoje zdravje in zdravje svojih bližnjih, zato ostajamo doma.

Pa vendar vedite, da se bo to nekoč končalo. Da se bodo naša vrata zopet odprla in bo pri nas spet odzvanjala glasba in ples, donel bo smeh, zvonil bo telefon in zopet bomo lahko delili srečo.

Do takrat pazite nase in vedite, da komaj čakamo na vas.

Vse dobro! ■

Kulturni center Primoža Trubarja ima nov defibrilator

Defibrilator je naprava, ki zazna motnjo srčnega ritma

ELIZABETA KUŠLJAN GEGIČ

Kulturni center Primoža Trubarja in neposredna okolica le-tega je stičišče kulturnega in družabnega življenja vseh generacij. Zavedamo se odgovornosti do vseh obiskovalcev in nastopajočih, kar pomeni, da moramo zagotavljati tudi nujno medicinsko pomoči, vključno s temeljnimi postopki oživljanja.

V Kulturnem centru Primoža Trubarja smo v letu 2010 s strani takratne Volksbank in zdajšnje Sberbank prejeli zelo lepo donacijo – avtomatski eksterni defibrilator ali AED napravo. Ta je z leti oslabela in ni več služila namenu. Zaradi družbene odgovornosti našega podjetja smo se odločili, da kljub neobratovanju kulturnega centra AED napravo nadomestimo. Obrnili smo se na nekaj naših poslovnih partnerjev za pomoč pri nakupu, vendar odziva ni bilo. Ker cenimo življenja, smo nov defibrilator kupili sami.

Ta je ponovno nameščen na pročelju Kulturnega centra Primoža Trubarja, priložena so navodila za uporabo, vsekakor pa je pomembno, da znamo pravočasno in pravilno pomagati. ■

VSAKO LETO VEČ ŽENSK KOT PA MOŠKIH PAMETNO POSKRBI ZA

SVOJO R*T.

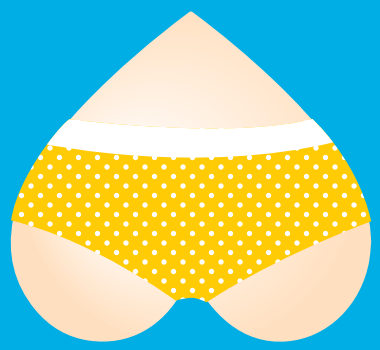

STE VEDELI,

da je pri moških nekoliko večja verjetnost razvoja raka na debelem črevesu ali danki kot pri ženskah, kljub temu pa v Programu Svit redno sodeluje 10 % več žensk kot moških? K sreči je ta oblika raka zelo dobro ozdravljiva, če jo odkrijemo zgodaj, lahko pa jo celo preprečimo.

Program Svit je državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki. Namenjen je moškim in ženskam med 50. in 74. letom starosti, ki vsaki dve leti prejmejo vabilo v program. Odzovite se na vabilo Programa Svit in preprečite razvoj raka na debelem črevesu ali danki.

www.program-svit.si

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

Svit DRŽAVNI PROGRAM PRESEJANJA IN ZGODNJEGA ODKRIVANJA PREDRAKAVIH SPREMEMB IN RAKA NA DEBELEM ČREVESU IN DANKI

VSAKO LETO JE 300.000 SLOVENCEV NA VRSTI, DA POSKRBIJO ZA

SVOJO R*T.

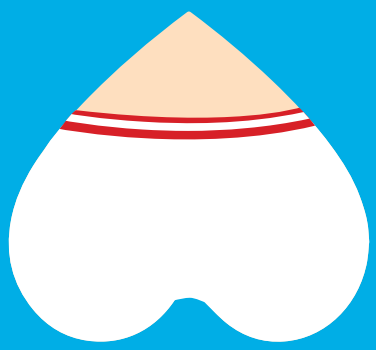

STE VEDELI,

da zahvaljujoč Programu Svit kar 65 % primerov raka na debelem črevesu ali danki odkrijemo tako zgodaj, da onkološko zdravljenje sploh ni potrebno?

Program Svit je državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki. Namenjen je moškim in ženskam med 50. in 74. letom starosti, ki vsaki dve leti prejmejo vabilo v program. Odzovite se na vabilo Programa Svit in preprečite razvoj raka na debelem črevesu ali danki.

www.program-svit.si

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

Svit DRŽAVNI PROGRAM PRESEJANJA IN ZGODNJEGA ODKRIVANJA PREDRAKAVIH SPREMEMB IN RAKA NA DEBELEM ČREVESU IN DANKI

UDELEŽBA V PROGRAMU SVIT LAHKO REŠI ŽIVLJENJE

Rak je v Sloveniji velik zdravstveni, socialni in ekonomski problem. Podatki kažejo, da je v Sloveniji rak debelega črevesa in danke med 5 najpogostejšimi raki pri obeh spolih skupaj. Za rakom debelega črevesa in danke povprečno vsako leto zboli več kot 1300 ljudi. S Programom Svit zmanjšujemo število na novo zbolelih ljudi, saj lahko z odkritjem in odstranitvijo predrakavih sprememb preprečimo razvoj raka na debelem črevesu in danki. Opuščanje udeležbe v Programu Svit ima lahko resne posledice za zdravje.

NIJZ

Od leta 2011 v Registru raka za Slovenijo beležijo občuten padec novih primerov raka debelega črevesa in danke. Med vsemi novo odkritimi raki v Sloveniji se je med letom 2007 in 2017 rak debelega črevesa in danke po pogostosti pomaknil z drugega na peto mesto, k čemur pomembno prispeva odstranjevanje predrakavih sprememb na kolonoskopijah v Programu Svit. Prekinitev trenda naraščanja novih primerov raka debelega črevesa in danke ter celo manj novih rakov med vsemi prebivalci Slovenije, ne le med udeleženci presejanja, je ključni cilj presejalnega programa.

Rak na V Program Svit se je treba odzvati redno, vsaki dve leti oz. vsakič, ko prejmete vabilo v Program Svit

Rak na debelem črevesu in danki se v telesu razvija več let, preden se pojavijo prvi simptomi. Mnogokrat je takrat, ko simptome opazimo in pomislimo, da z našim zdravjem morda nekaj ni v redu, že pozno, zato je pomembno, da ukrepamo prej. Prav tako morebitne spremembe na steni črevesa ne krvavijo nujno pri vsakem odvajanju. Lahko se zgodi, da ravno v času, ko smo delali test, spremembe niso krvavele, torej krvavitve nismo mogli zaznati, kljub temu pa je možno, da se je v našem telesu bolezen že začela razvijati. Če pa se v program odzovemo redno vsaki dve leti, morebitno bolezen še pravočasno zaznamo in jo uspešno odstranimo.

Delovanje Programa Svit v času razglašene epidemije

Program Svit kljub spreminjajoči se epidemiloški situciji zaradi covid-19, še naprej deluje. **Dr. Dominika Novak Mlakar**, vodja Programa Svit, je ob tem povedala: *»Sodelovanje v Programu Svit je varno za vse, ki so v njegovo izvajanje vključeni. Pri vabljenju in oddaji vzorcev blata posamezniki nimajo stika z drugimi osebami. Če je oseba nato vabljena na kolonoskopijo, se pregleda lahko udeleži zgolj, če nima povišane temperature ali znakov okužbe zgornjih dihal. Pri pregledu uporablja zaščitno masko, zdravnik in ostalo medicinsko osebje pa vso potrebno osebno varovalno opremo. Program Svit se je v preteklosti izkazal kot uspešen program in prepričana sem, da bo tudi v prihodnje imel pomembno vlogo pri varovanju zdravja prebivalcev Slovenije.«*

Z udeležbo v Programu Svit naredimo veliko za svoje zdravje in kakovost življenja, obenem pa pripomoremo k vzdržnosti in izboljšanju našega zdravstvenega sistema. Zato vse, ki prejmete vabilo v program, močno spodbujajo, da se nanj tudi odzovete.

O vseh morebitnih spremembah delovanja Programa Svit bomo javnost sproti obveščali na spletni strani Program Svit: *https://www.program-svit.si/za-uporabnike/aktualno/obvestila-in-dogodki/*

V OBČINI OPAŽENI NEDOVOLJENI POSEGI NA JAVNIH CESTAH

VESNA MANCINI
ARHIV OU OBČINE ŠENTJERNEJ

Na območju občine Šentjernej je vedno več nedovoljenih posegov na občinskih cestah, ki jih medobčinski inšpektorji odkrivajo med preventivnimi pregledi na javnih cestah. Ugotavljajo, da se javne ceste še vedno prepogosto uporabljajo za začasna odložišča lesa, gradbenega in kosovnega materiala, s čimer vozišče poškodujejo in zmanjšujejo njeno varnost. Inšpektorji opažajo tudi nedovoljene postavitve ograj, cvetličnih korit, kamenja, stebričke, zasaditve živih meja ali drugih visokih nasadov, ki ovirajo preglednost cestišča. Vedno več je tudi nedovoljenih ureditev dostopov na zemljišča ter prekopov cest brez soglasja občine oz. pridobitve služnosti.

Posegi v cestni svet niso dovoljeni, izjemoma to lahko dovoli upravljavec cest oziroma občina, ki za tak poseg izda soglasje. Prav tako je to soglasje vezano na poseg v varovalni pas ceste. Če zemljišče, na katerem naj bi bil zgrajen objekt, leži na območju, ki je s posebnimi predpisi opredeljeno kot varovalni pas objekta gospodarske javne infrastrukture ali na območju, ki je s posebnimi predpisi opredeljeno kot varovano, mora investitor pred začetkom gradnje objekta pridobiti pisno soglasje pristojnega organa oz. službe (4. odstavka 93.a člena OPN). 33., 34., 35. člen Odloka o občinskih cestah (Uradni list RS, št. 87/1998; v nadaljevanju: Odlok o občinskih cestah) in 97. člen Zakona o cestah - Zces (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 10/18) določata, da se gradnja in rekonstrukcija gradbenih objektov ter postavljanje kakršnih koli drugih objektov in naprav v varovalnem pasu občinske ceste dovoli le s soglasjem pristojnega občinskega organa. Telefonski in drugi kabelski vodi, nizkonapetostni električni oziroma napajalni vodi, kanalizacija, vodovodi, toplovodi ter druge podobne naprave, katerih investitor ni Občina Šentjernej, smejo napeljevati oziroma postavljati v območju občinske ceste in njenem varovalnem pasu le pod pogoji in na način, določenimi s soglasjem pristojnega občinskega upravnega organa. Ravno tako je na podlagi 27. člena Zces je potrebno za izvajanje del na območju javnih cest, za podiranje dreves, spravilo lesa, izkope, prekope, podkope, vrtanja in opravljanje drugih del na zemljiščih ali na objektih v območju javne ceste, ki bi ovirala ali ogrožala promet poškodovala cesto ali povečala stroške njenega vzdrževanja, pridobiti soglasje upravljavca javne ceste, s katerim se določijo pogoji za opravljanje teh del. Pristojna služba občinske uprave za ceste izda soglasje, če s predlaganim posegom v varovalnem pasu niso prizadeti interesi varovanja občinske ceste in prometa na njej, njene širitve zaradi prihodnjega razvoja prometa ter varovanja njenega videza.

Vsi priključki nekategoriziranih cest ter individualni priključki na občinske ceste se lahko gradijo ali rekonstruirajo le s soglasjem upravljavca občinskih cest.

Vzorec zasaditve površin ob cesti je potrebno prilagoditi pogojem vzdrževanja cestišča, preglednosti ceste in priključevanja, namestitve prometne signalizacije in opreme v skladu s 3. točko 70. člena Pravilnika o projektiranju cest (Uradni list RS, št. 91/2005, 26/2006, 109/2010-ZCes-1). Zasajene zelene meje ne smejo ovirati preglednosti na občinsko cesto in cestnih priključkih, njihova največja dovoljena višina pa tudi ob največji razraščenosti ne sme presegati 0,75 m. V primeru zasaditev in ozelenitev morajo biti le-te izvedene tako, da njihovi koreninski sistemi tudi ob največji razraščenosti ne ogrožajo varnosti prometa na občinski cesti ter ne segajo v vozišče in cestno telo občinske ceste. Krošnje pa ne v prosti profil občinske ceste. Lastnika nepremičnine, ki ravna v nasprotju z navedenim, se kaznuje za prekršek z globo 500 evrov.

Vse občane opozarjamo, da posegi v cestni svet brez soglasja niso dovoljeni. V nasprotnem primeru kršitelje lahko čaka globa. Z globo 2.000 evrov se kaznuje za prekršek posameznika, ki brez soglasja upravljavca javne ceste opravlja dela, ki bi ovirala ali ogrožala promet, poškodovala cesto ali povečala stroške njenega vzdrževanja.

Z globo 200 evrov se kaznuje za prekršek posameznika, ki v varovalnem pasu občinske ceste brez soglasja ali v nasprotju s soglasjem gradi ali izvaja kakršnakoli dela na zemljišču. ■

PLASTIČNA EMBALAŽA

V zabojnik ODLAGAMO:

- plastenke pijač in živil,
- plastenke čistil in pralnih sredstev, ki nimajo znaka nevarnih odpadkov,
- pločevinke pijač,
- pločevinke živil,
- votla embalaža od mleka, sokov,
- plastični lončki,
- posodice od margarine in podobno,
- embalaža, ki je prevlečena z aluminijasto folijo (prazne kavne vrečke, vrečke prigrizkov, piškotov …),
- prodajna embalaža iz plastičnih mas (PE, PET, PVC),
- plastične vrečke,
- stiropor (manjše količine),
- vsi drugi majhni kovinski odpadki (baker, cink, aluminij, bela pločevina),
- prazne plastenke vod,
- folija za živila (prozorna in aluminijasta).

V zabojnik NE SPADA:

- Plastična embalaža nevarnih snovi z njihovimi ostanki, trda plastika (otroške igrače, plastične gajbice, …)
- bombic pod pritiskom (bombica za smetano, sprej, …).

To oddate v ZRC

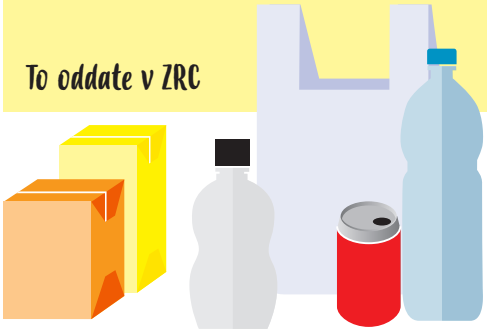

PAPIR

V zabojnik ODLAGAMO:

- časopis, revije, prospekte, listine, knjige, kataloge, brošure, šolske zvezke,
- pisma in kuverte, ovojni papir, papirnate vrečke, zmečkan papir,
- kartonske škatle in embalažo za prehrambene izdelke (riž, sol, testenine, otroška hrana),
- kose lepenke,
- ostala papirnata embalaža.

V zabojnik NE SPADA:

- plastificirane in oslojene papirne embalaže (npr. mlečne embalaže, embalaže sadnih sokov, ipd.).

To spada v zabojnik za embalažo

STEKLO

V zabojnik ODLAGAMO:

- kozarce za vlaganje kompotov, marmelad, zelenjave,
- steklenice za vino, pivo, sokove, žagane pijače,
- kozarčke in stekleničke otroške hrane,
- steklenice za kis, olje,
- razbite kozarce in steklenice,
- stekleničke od parfumov in kozmetike,
- drugo stekleno embalažo.

V zabojnik NE SPADA:

- ravnega (okenskega) stekla,
- porcelana,
- kristala,
- ogledal,
- žarnic in
- pleksi stekla.

To oddate v ZRC

MEŠANI KOMUNALNI ODPADKI

V zabojnik ODLAGAMO:

- ostanki iz umetnih mas (trda plastika),
- oslojen in plastificiran papir,
- kronski zamaški, ostanki kovinskih folij,
- ohlajen pepel, cigaretni ogorki
- odpadki iz tekstila, usnja, gume (ne avtomobilske),
- odpadki iz porcelana, keramike,
- plenice za enkratno uporabo,
- »hišne smeti«, vrečke sesalca,
- kosti in manjše količine surovega mesa,
- posoda - manjši kosi,
- rokavice (lateks, tekstil).

V zabojnik NE SPADA:

- vse ločene frakcije odpadkov odložite v pravi zabojnik,
- zamaščen tekstil oddate v ZRC,
- večje kose posode oddate v ZRC.

BIOLOŠKI ODPADKI

V zabojnik ODLAGAMO:

- kuhinjski odpadki,
- zelenjavni odpadki (čebulni in krompirjevi olupki, odpadki vseh vrst zelenjave, denimo solate, zelja …),
- olupki in ostanki sadja,
- kavna usedlina,
- kavni filtri in čajne vrečke,
- netekoči ostanki hrane,
- jajčne lupine,
- pokvarjeni prehrambeni izdelki,
- papirnate vrečke in robčki,
- vrtni odpadki,
- rože,
- plevel,
- pokošena trava,
- stara zemlja lončnic.

V zabojnik NE SPADA:

- maščobe zbirate v zaprti posodi in oddate v ZRC,
- meso in kosti odložite med mešane komunalne odpadke.

NASVET

- Embalažo vedno izpraznite, odstranite zamaške ali pokrovčke (in jih zbirajte ločeno - za humanitarne namene), večje plastenke in pločevinke pa stisnite, saj s tem zmanjšate njihovo prostornino. Eden od znakov, ali določena embalaža spada v rumen zabojnik, so tudi znaki za recikliranje.
- Zamaške steklenic vedno odstranimo!
- Vse škatle stisnemo ali raztrgamo!

Če prevzemnik spremeni pogoje prevzema odpadkov, se lahko pravila pri oddaji odpadkov spremenijo.

Komunala Novo mesto d.o.o.

DRUŽINSKO PODJETJE USPEŠNO NA TUJIH TRGIH

Zaposleni na enem mestu v sodobnih "korona" časih.

V decembrski številki glasila vam predstavljamo podjetje ARXFARM NARAVNI PROIZVODI IN ETERIČNA OLJA, d. o. o. Pogovarjali smo se z NEŽO RANGUS.

ANITA PETRIČ

OSEBNI ARHIV ARXFARM naravni proizvodi in eterična olja, d. o. o.

Kako dolgo nazaj sega tradicija vašega družinskega podjetja? Kako ste začeli?

Naše družinsko podjetje ima svoje korenine v obdobju takoj po osamosvojitvi. Ker so bila takrat večja državna podjetja, ki so se ukvarjala s preprodajo in proizvodnjo eteričnih olj, na robu bankrota ali že zaprta, smo izkoristili vakum in ustanovili trgovsko podjetje. Še do dandanes je naša osnovna in glavna dejavnost veletrgovina z eteričnimi olji in drugimi naravnimi proizvodi.

Kje poteka proizvodnja produktov in pod katero blagovno znamko prodajate vaše proizvode?

Ker veliko večino našega podjetja predstavlja trgovina na debelo, se večina naših prodajnih artiklov ne prodaja pod znamko, temveč poslujemo zgolj z ostalimi podjetji. Naši glavni artikli so eterična olja iz področja Balkana. Med njih štejemo eterično olje sivke, brinja, žajblja, laškega smilja, melise itd. Smo pa v zadnji letih z našimi partnerji iz Srbije plasirali tudi znamko Zaza Aromatherapy, ki pa predstavlja naše rešitve za profesionalno kot tudi vsakodnevno uporabo eteričnih olj. Več o proizvodih lahko preberete na ***www.zaza-aromatherapy.com***.

Eterično olje brinja se pridobiva iz plodov. Najboljša kvaliteta se nahaja na področju Balkana.

Koliko različnih produktov izdelujete? Kje jih lahko kupimo? Od kod se oskrbujete z naravnimi rastlinami, ki so sestavni del vaših proizvodov?

Naših prodajnih artiklov je okoli 250, njihovo število pa vse skozi raste. Prodajamo že več kot 100 različnih eteričnih olj, kar nekaj od njih je pridelanih v certificirani organski kakovosti. Več kot 95 % prometa predstavlja tujina. Naše proizvode se sicer ne da kupiti v trgovini, saj sodelujemo zgolj s podjetji in se ne predstavljamo pod svojo blagovno znamko. Vam pa lahko namignem, da se naša olja prodajajo znotraj flašk največjih mednarodnih znamk in so kot take na voljo tudi na slovenskem tržišču. Naše kupce lahko najdete na skoraj vseh kontinentih sveta: v Ameriki, Evropi, Aziji, Afriki in Avstraliji.

Arxfarm se ne ukvarja z destilacijo eteričnih olj tj. s proizvodnjo, temveč kupuje eterična olja od destilarn po vsem svetu. Kot že rečeno, naše jedro prihaja z Balkana, vse več olj pa kupujemo širom sveta. Naši dobavitelji prihajajo skorajda iz vseh celin od Madagaskarja, Severne Afrike, Južne Afrike, Afriškega roga, Avstralije, Indonezije, Indije, Južne Amerike, Karibov kot tudi drugih držav EU, kot so Francija, Madžarska, Italija, Romunija itd.

Kateri izdelek je najbolj prodajan in zakaj mislite, da je temu tako?

Naša najbolj prodajana izdelka sta eterično olje laškega smilja in hladno stiskano olje šipka. To sta tradicionalna proizvoda naše bivše države. Povečanje prodaje je sledilo v zadnji letih, ker je kozmetična industrija začela uporabljati oba proizvoda za potrebe pomlajevanj (anti-ageinga). Našo industrijo, bolj kot večino drugih, krojijo trendi.

Koliko ljudi sestavlja vašo ekipo?

Našo ekipo sestavlja 6 ljudi.

Eterična olja niso le nedolžni vonji, z njimi je treba ravnati premišljeno, se pred uporabo podučiti o njihovih učinkih – na kaj bi opozorili uporabnike?

»Eterična olja, so sicer stranski proizvodi določenih rastlin in nekatera, imajo blagodejne učinke na nas. Vendar pa obstajajo tudi eterična olja, ki imajo lahko negativne učinke na naš organizem. Prav zato bi uporabnika predvsem opozorili na izkrivljene informacije vezane na zdravljenje z eteričnimi olji.«

Neža na polju smilja v Srbiji z najmlajšimi kooperanti.

Peter na polju lavande v Bolgariji.

Uporabnika bi predvsem opozorili na izkrivljene informacije vezane na zdravljenje z eteričnimi olji. Eterična olja, so sicer stranski proizvodi določenih rastlin in nekatera, kot taka, imajo blagodejne učinke na nas. Vendar pa obstajajo tudi eterična olja, ki imajo lahko negativne učinke na naš organizem. Posebno previdni moramo biti pri nosečnicah, kroničnih bolnikih in otrocih. Eterična olja prav tako nikoli ne uporabljamo v nerazredčenem stanju.

Na kaj pa moramo biti pozorni pri nakupu eteričnega olja? Niso vsa olja namreč dobra in kakovostna ... Kakšen je vaš namig, ki lahko prepreči zgrešen nakup.

Ker je v Sloveniji tradicija uporabe eteričnih olj še dokaj nerazvita, so uporabniki občasno nepoučeni o samih oljih. Prvo pravilo pri nakupu vseh proizvodov, ne samo eteričnih olj, je »malo denarja, malo muzike«. To načelo je še veliko bolj izraženo pri eteričnih oljih. Gre namreč za proizvod, ki ga lahko zelo hitro poceniš, bodisi z mešanjem ali kemijsko rekonstitucijo. V našem poslu, se predvsem srečujemo s slednjo, najdemo pa na prodajnih policah velikokrat tudi razredčena olja. Potrošnika bi opozorila, da je cena proizvoda, velikokrat prvi indikator, da nekaj sumljivo diši. Nato preberite nalepke. Se je pa seveda dobro predhodno pozanimati na spletu o sami znamki eteričnega olja.

Kaj vas loči od konkurence in kako poskrbite, da ste nekaj korakov pred njo?

Velik pomen namenjamo kakovosti eteričnih olj, ki jih ponujamo. Proces se začne z osebnim preverjanjem vseh dobaviteljev in plantaž na katerih rastejo rastline, pa vse do laboratorijskih analiz vzorcev eteričnih olj v našem laboratoriju. Kupcem želimo ponuditi zgolj 100 % čista in naravna eterična olja, najvišje kakovosti.

Imate v prihodnosti načrte za razvoj novih produktov?

Seveda imamo. Vsako leto dodajamo nove proizvode. V sodelovanju z našimi dobavitelji krepimo tudi njihovo proizvodno dejavnost. Korak po korak.

Bi nam zaupali kakšen recept za dvig energije v teh zimskih dneh?

Naša najljubša kombinacija v decembrskih dneh je 5 kapljic eteričnega olja sladke pomaranče in 2 kapljici eteričnega olja cimeta v izparilniku napolnjenem z vodo. Prostor bo napolnil s pozitivno energijo in vam pričaral pravi božični čas. Če pa to ne uspe, pa poskusite naslednji recept:

10 gr. pristnih odnosov natresemo v lonec. Dodamo 20 ml odpustkov in ščepec pomoči bližnjim. Dobro zmešamo in pustimo čez zimo na sobni temperaturi. Postrezimo s kozarcem dobrega vina. ☺ ■

Med najboljšimi tudi penina iz ZIDANICE SLOVENEC

ANITA PETRIČ

OSEBNI ARHIV ZIDANICA SLOVENEC

V Londonu se je odvilo ocenjevanje Glass of Bubbly, vezano le na peneča vina. V prejšnji številki smo poročali o nagrajenih Martinčičevih peninah, izvedeli pa smo tudi, da je bila med najboljšimi peninami tudi penina Slovenec iz Zidanice Slovenec. Za zlato medaljo iskrene čestitke. ■

PREŠERNOVO NAGRADO V LETU 2021 PREJME TUDI ARHITEKT MARKO MUŠIČ

ANITA PETRIČ

Prejemnik osrednje Prešernove nagrade za leto 2021 je poleg Ferija Lainščka tudi arhitekt Marko Mušič, na kar so v stroki zelo ponosni, saj od leta 2003 (kar 18 let) med nagrajenci ni bilo arhitekta. Arhitekt Marko Mušič je svoj pečat pustil tudi v Šentjerneju, s svojim delom ZNAMENJE KRIŽA na pokopališču.

Opis njegovega dela v Šentjerneju: križata se navpična greda, patibulum in prečka, antenna, je kovinski korpus z nekdanjega križa na pokopališču. Obdajajo ga ločni segmenti, prispodoba aureole, ki se zarisujejo na nebo in z izbrano orientacijo čelne stranice z nenehnim spreminjanjem osvetljenega in osenčenega znamenju dodajajo dinamiko doživljanja v ritmu dneva in sezon. Novo znamenje poslej povezuje stari in novi del pokopališča. Ob bližnjih pogledih pa se zarisuje tudi v širši vizualni prostor vstopa v Šentjernej in ambienta vekovite lepote arhaičnega pejsaža z Gorjanci.

Arhitekt Marko Mušič prejme nagrado za življenjsko delo na področju arhitekture. V slovenskem in širšem prostoru Balkana deluje na tem področju že skoraj 60 let in zaseda v njem prav posebno mesto. Sin arhitekta Marjana Mušiča in učenec velikega Edvarda Ravnikarja se je kot komet pojavil na zvezdnem nebu jugoslovanske arhitekture v 60. letih, kjer je veljal za »čudežnega dečka«, ki je na večjih arhitekturnih natečajih po bivši državi nagrade pobiral kot za stavo. V mladostnem zagonu je ustvaril nekaj svojih najbolj fascinantnih arhitekturnih del, iz katerih veje veter ekspresionizma, z vso svojo oblikotvorno dramo ujet v jadra mladega in prožnega betona. Njegove zgodnje umetnine, ki so najbolj »avtorske«, so razpete med arhitekturo in skulpturo, med igrivim zgibanjem izvirnih poligonalnih geometrij ter med organsko sproščenostjo glinenih modelov, skozi katere je snoval svoje volumne. A te oblike nikoli ne izhajajo same iz sebe, temveč se vedno navezujejo na regionalno arhitekturno izročilo, ki ga na sodoben, abstrakten način preoblikuje oziroma reinterpretira. Marko Mušič, izjemen risar in samosvoj arhitekturni potohodec ter humanist, prepoznaven v posebni, včasih kontroverzni drži, ki vztraja »proti toku časa« in arhitekturnim trendom, še vedno lovi duha »arhitekture za vse čase«, kot se je izrazil njegov oče, ter nagovor »večnostne arhitekture«, kot ga neslišno nagovarja nepreseženi mojster slovenske arhitekture Jože Plečnik. V tem stremljenju je tudi tako izjemno dragocen še posebej za slovensko arhitekturo, umetnost, kot tudi kulturo nasploh.

Za prejem nagrade arhitektu iskreno čestitamo. ■

POGOVOR Z EMO PAVLIČ

NAJLEPŠE JE DELITI DAROVE DOMA, V DOMAČEM OKOLJU

V tokratni številki smo se pogovarjali z EMO PAVLIČ. Vsestranska glasbenica prihaja iz glasbene družine iz Gorenjega Vrhpolja. Ema Pavlič je po končani osnovni šoli izobraževanje nadaljevala na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani. Po uspešno opravljeni maturi na programu glasbenega stavka sedaj obiskuje oddelek za glasbeno pedagogiko na Akademiji za glasbo Ljubljana. Poleg pedagogike je njena strast glasbeno poustvarjanje. Petje je njeno najljubše sredstvo izražanja. Od kar se zaveda sodeluje v različnih glasbenih sestavih, nastopa kot solistka, zadnja leta pa tudi kot zborovodja. Rada sodeluje z ljudmi, ki čutijo strast do glasbe, kar najmočneje doživlja v Komornem zboru KGBL. Vaje, ustvarjanje in ljubezen do glasbe so jih popeljale do izjemnih uspehov in vrhunskih rezultatov širom sveta. V Glasbeni šoli Marjana Kozine v Novem mestu je zaključila devet razredov klavirja in dve leti tolkal. Tolkala igra tudi v občinskem pihalnem orkestru Šentjernej, igranje klavirja pa še vedno nadgrajuje v sklopu študija, na OE KGBL pa obiskuje še pouk orgel.

SABINA JORDAN KOVAČIČ
OSEBNI ARHIV EME PAVLIČ

Prihajate iz glasbene družine. Menite, da vam je bila glasba že položena v zibko, sta vam jo približala starša ali kdo drug?

Družina je eden izmed glavnih dejavnikov, za razvijanje interesov otrok in ja, zagotovo bi trdila, da je glasba v meni rasla že od samega začetka. V naši družini je še kako prisotna, saj so se že stari starši in kasneje tudi oba starša poleg službe ljubiteljsko intenzivno ukvarjala z njo že vse od njunega otroštva, za kar sem jima zelo hvaležna. Stari starši so prepevali v cerkvenem zboru, imeli svoj ansambel, igrali v godbi in sodelovali v odmevnih ljubiteljskih gledaliških predstavah. Za vso podporo sem neizmerno hvaležna vsej družini, ki je vedno spodbujala moje glasbeno izobraževanje in udejstvovanje, da so mi omogočili obisk pouka, vaje, sodelovanje na številnih nastopih in koncertih … Predvsem pa za zgled, brez katerega danes zagotovo ne bi znala tako ceniti umetnosti.

Kdaj ste spoznali, da je glasba – petje, tisto s čimer bi se želeli ukvarjati v življenju? Je bil to kakšen prelomni trenutek ali je ta misel rasla s časom?

Kot rečeno, sem z glasbo odraščala, nikoli to ni bila neka oddaljena stvar zame. Bila je samoumevna stalnica mojega vsakdana, o njej smo se vedno pogovarjali, v hiši je vedno nekdo vadil, igral ali prepeval, obiskovali smo koncerte, seveda predvsem tiste, na katerih sta sodelovala starša, saj so zapolnjevali večji delež razpoložljivega družinskega časa. Tako kot starši, sem tudi jaz kmalu začela gojiti ljubezen do nje in mislim, da sem po tihem ves čas slutila, da bo glasba in petje nekaj, kar me bo močno definiralo kot posameznico. Petje je zame nadgradnja govora, zato si ne morem predstavljati, da bi opravljala delo, ki ne bi bilo povezano z glasbo.

Pianistka, tolkalka in organistka, predvsem pa pevka. Kako vam vsa ta znanja pridejo prav pri vašem pedagoškem delu?

Vsa dodatna znanja, izobraževanja, pogovori z različnimi ljudmi, mi dajejo širino in me strokovno bogatijo, predvsem pa mi omogočajo nenehno spoznavati novosti iz sveta glasbe. Obvladovanje različnih področij glasbe vsakega pedagoga bogati in kar je še bolj po-

membno, da zna to širino predajati tudi naprej. Ne moremo biti vsi svetovno znani tenoristi in koncertni pianisti. Vsi pa smo lahko zahtevna in kritična publika, kar nas naučijo glasbeni pedagogi. Glasbeni učitelj s širino se tega zaveda, kakor tudi različnosti otrok, se jim zna prilagajati, vse z enim samim ciljem – vzgojiti otroku glasbo kot pomembno vrednoto. Za kaj takega moraš sam izkusiti in obvladati čim več in različnih glasbenih smeri.

Vodite več zborov in pevskih skupin, ki so različnih starosti, struktur in različnih nivojev znanja. Vidite v tem tudi izziv in kako delo poteka danes, v času zaprtja?

Definitivno je to izziv za prav vsakogar, saj zahteva ogromno znanja in to ne samo glasbenega. Glede na različne skupine menjaš ne samo repertoar, temveč tudi pristope, metode in poti učenja. Zelo pomembna je komunikacija in predvsem razumevanje skupine. Ta sposobnost prilagajanja dirigenta sestavu, ki ga vodi, me je vedno fascinirala, še posebej, če mu je uspelo skupino pripeljati do uspeha, pa naj je bil to ubran in suveren nastop v domačem kulturnem domu ali zlate nagrade na mednarodnem tekmovanju.

Trenutna covid situacija nikomur ni prijetna, menim pa, da so glasbeniki med najbolj prizadetimi. Vendarle je poslanstvo glasbe, da se le-ta z nastopi v interakciji s publiko deli in omogoča doživetja, težko je ohranjati stike in ljubezen do skupinskega izvajanja, če to ne sme obstajati. Z veliko zbori izvajamo vaje na daljavo, vendar je to velikokrat precej suhoparno, pravimo, da ni prave energije, ker ni osebnega kontakta. Enako se dogaja s snemanjem posnetkov, kar je zelo zamudno in zaradi tehničnih ovir zelo nehvaležno opravilo. Zaradi covid situacije stojijo čudoviti glasbeni projekti, ki so pomembni za nas študente. Tako smo zaradi epidemije morali prekiniti vaje za opereto Candid, ki bi jo premierno uprizorili novembra v Cankarjevem domu, že nekaj mesecev pa se prelaga tudi zborovsko tekmovanje in 50. obletnica Naše pesmi v Mariboru.

Še vedno se izobražujete, delate z imenitnimi profesorji – verjetno ta čas tudi izobraževanja potekajo drugače kot sicer …

Seveda, izobraževanje se mi je v preteklih mesecih obrnilo popolnoma na glavo, nikakor v dobrem smislu. Glasba je praktična dejavnost in računalnik ne more nadomestiti učitelja. Osebni kontakt z učiteljem in neposredni zvok, sta ključnega pomena za kakovostno glasbeno izobraževanje. Seveda se vsi profesorji zelo trudijo, pa vendar vsi čutimo, da ne moremo doseči tistega, kar bi nam dali koncerti, praktične vaje in nastopi, predvsem pa interakcija v učilnici. Ena največjih izgub pa je mednarodno sodelovanje, ki je z omejitvami potovanj povsem onemogočeno. Slovenija ima zaradi svoje geografske majhnosti omejeno ponudbo programov in učiteljev. Zato so gostovanja vrhunskih profesorjev in mednarodna tekmovanja za študente glasbe tako dragocena izkušnja in kakovostna nadgradnja rednega študijskega programa. Seveda je to zaradi epidemije zelo oteženo oz. onemogočeno.

Glasba oz. glasbeni nastopi so vas popeljali širom po svetu – od Španije, Rusije, Švedske, Irske pa vse do Moskve, Tajske in Kitajske. Delite z nami nekaj vtisov s teh poti.

»Glasba je bila samoumevna stalnica mojega vsakdana, o njej smo se vedno pogovarjali, v hiši je vedno nekdo vadil, igral ali prepeval, obiskovali smo koncerte, seveda predvsem tiste, na katerih sta sodelovala starša …«

Vsako potovanje in tekmovanje je bilo nekaj posebnega, polno bogatih doživetij in dragocenih priložnosti, predvsem pa polno pozitivne energije in predtekmovalnega adrenalinskega vzdušja. Neverjetni so občutki nastopati v vrhunskih koncertnih dvoranah, z izjemnimi sotekmovalci, pred neizprosno mednarodno žirijo, videti mogočne prestolnice in spoznavati čudovite, gostoljubne in prijazne ljudi. Posebno mesto pa imajo drobna doživetja, ki so presenetila skoraj vsako potovanje: ko ti tik pred začetkom v roke porinejo neznane note in pričakujejo aktivno petje pri maši v švedščini, pa neverjetno prizadevanje vodičke, da nas v 30 minutni avtobusni vožnji do nastopa nauči pravilne baskovske izgovorjave ene izmed tekmovalnih skladb, vse to in še več sprva hudih zagat, ki se jim danes radi nasmejimo, so nam popestrile praktično vsak dogodek. Veliko je rodnostnih dogodivščin, pa tudi neprijetnih izkušenj. Med katere sodi tudi Kitajska, ki mi je kljub neverjetni koncertni dvorani in našemu vrhunskemu nastopu, pustila precej neprijeten občutek, zaradi zadržanosti ljudi, gneče, onesnaženosti in strogega režima, ki je dušil našo mladostno razigranost na vsakem koraku. Eden najlepših spominov, ki pa je postal tradicija, pa je petje istrske Dajte, dajte ob vsakem pristanku letala. Lahko si predstavljate vzdušje na letalu …

»Petje je zame nadgradnja govora, zato si ne morem predstavljati, da bi opravljala delo, ki ne bi bilo povezano z glasbo.«

Vaša največja strast je prav petje. Imate prelep glas, ki smo ga imeli priložnost slišati na različnih slovesnostih. Vemo, da je glas lastno glasbilo, ki ga ne moreš poslati na servis ali kupiti novega. Kako skrbite za svoj glas?

Za negovanje glasu ne uporabljam nobenih specifičnih receptov. Glas je moje glasbilo, zato zanj tako tudi skrbim. Zavarujem ga pred mrazom, z njim ne ravnam nasilno, ko potrebuje počitek, mu pustim počivati, dokler ne okreva. Tako kot velja za tehnične poklice, raziskovalce, arhitekte ali športnike, velja tudi za petje, da je treba veščino nenehno vzdrževati in nadgrajevati. Kakovost rezultata pa je odvisna od posameznika ter od vloženega truda in časa.

Vaši vrstniki se dobro znajdejo v popularni glasbi, vi pa raje izvajate ljudsko in klasično glasbo. Kako to?

Ljudska glasba so moje korenine, moji predniki in vse kar me definira. Pravijo, da nas različnost

bogati in prav ljudsko izročilo dela narode tako bogate. Želim, da se lepota in izjemnost mojega naroda ne izgubi v povprečnosti, ki se skriva v hiperprodukciji popularne glasbe, hitov na račun kakovosti.

Klasična glasba ni nujno sinonim za kakovostno glasbo. Tudi tu obstajajo boljše in slabše kompozicije in izvedbe. Pomembno je, da se tega zavedamo in smo kritični poslušalec, ki zna ločiti dobro od slabe glasbe, kar pa pridobimo z učenjem in lastno glasbeno aktivnostjo, kot je igranje, petje, sodelovanje v zborih itd. Tako kot znamo ločiti dobrega nogometaša od slabega, se lahko naučimo ločevati dobro glasbo od slabe, glasbo, ki nas bogati od glasbe, ki nas pušča nezadovoljne.

Ste zato tako aktivna tudi v lokalnem okolju? Pihalni orkester, pevski sestavi, zborovodkinja …

Aktivna poskušam biti kjerkoli in kadarkoli, seveda pa je najlepše deliti darove doma, v domačem okolju. Šentjernej ponuja veliko priložnosti za glasbenike, imamo odlične pevce in inštrumentaliste, prizadevne glasbenike ter predvsem zveste in hvaležne poslušalce. Hvaležna sem za vse priložnosti za nastopanje, ki mi jih je domači kraj omogočil in za vsa področja kjer se lahko samostojno izražam. Prav tako za vse posameznike, ki želijo skupaj z mano ustvarjati, so pripravljeni delati, vztrajati in glasbo deliti z ljudmi. Klasična glasba ima korenine v cerkveni glasbi in so jo pisali največji glasbeni mojstri, izvajali pa so jo najboljši glasbeniki. Tudi danes imamo priložnosti, v domačem kraju, da ji prisluhnemo ob nedeljah, praznikih in drugih priložnostih. Blaževa nova maša je bila ena od teh. To je bil eden najbolj radostnih dogodkov, ki sem jih doživela. Povezal je celo župnijo in v veliko čast mi je bilo dodati svoj glasbeni kamenček v ta barviti mozaik.

Rada igram v občinskem orkestru in pojem v šentjernejskih vokalnih sestavih, ker se tako družim s prijatelji, razveseljujemo druge in ustvarjamo dobro za domače okolje. To pa je občutek, ki ga ne more nadomestiti nobena mogočna katedrala ali prestižna koncertna dvorana širom sveta. ■

ŠENTJERNEJSKI SKAVTI V 2. VALU KORONAVIRUSA

ŠENTJERNEJSKI SKAVTI

Zgodilo se je to, kar smo si vsi najmanj želeli. Znova se je med nami razširil mikroskopski sovražnik in nam onemogočil izvajanje skavtskih aktivnosti na način, kot bi si ga želeli.

Šentjernejski skavti se kljub temu ne damo in nadaljujemo z izvajanjem programa na daljavo. Čeprav se skavti običajno želimo oddaljiti od elektronskih naprav in več časa preživeti drug z drugim v naravi, nam prav te naprave trenutno omogočajo povezovanje znotraj skavtske družine.

Letos je v stegu, tj. lokalni enoti Šentjernej 1, kar 123 skavtov in skavtinj. Kljub omejitvam smo letošnje skavtsko leto začeli skupaj. Kako? 28. oktobra smo si vsi člani stega Ognjevitih petelinov, vsak zase, obuli gojzarje in se odpravili v naravo ter ob 18.uri naenkrat prižgali kresničko. Tako smo skupaj prižgali vsak svojo luč, ki je simbolizirala začetek novega skavtskega leta in z njim povezanih skavtskih dogodivščin. Skavti smo znotraj stega po starosti razdeljeni v skupine, ki se jim reče veje. V stegu Šentjernej 1 imamo tako vejo bobrov in bobrovk (1. in 2. razred), vejo volčičev in volkuljic (3.–5. razred), četo (od 6. razreda do 1. letnika srednje šole), klan (od 2. letnika srednje šole do nekje 20. leta) in skavtske voditelje, ki so najstarejši ter vodijo ostale skupine. Za vsako vejo je značilno, da ima svojo molitev. Bobri, volčiči, četniki in klanovci pa imajo tudi skavtske zakone. Vsi novi člani so se ob začetku leta seznanili z molitvijo in zakoni svoje veje. Kaj pa počnemo po vejah poleg tega?

Velike bobrovke - Glo, Ita in Kea, so medse sprejele kar 12 novih bobrov. Komaj so čakale, da jih sprejmejo v kolonijo, nakar je Kea na sprehodu slučajno opazila, kakšno grozodejstvo se je zgodilo med močnimi poplavami – odneslo je naš lanski jez! Skupaj z Glo in Ito so se odločile, da morajo nujno zgraditi novega. Na pomoč so poklicale vse bobre. Prav vsak izmed njih je v naravi ali okolici doma našel hlod, ki so ga preko ekrana podali velikim bobrovkam. Bobri komaj čakajo, da se bodo lahko srečevali v živo in s svojimi hlodi zgradili jez, ki bo zagotovo dovolj trden, poleg tega pa bo imel dovolj prostora tako za učenje kot tudi za igranje!

Voditelji volčičev in volkuljic, Akela, Bagira, kača Kaja in mama Rakša, so najprej poslali videoposnetek v katerem so volčičem mladičem predstavili džunglo in njene like. Tudi volčiči so se predstavili svojim voditeljem. Ker se zavedajo ugodnih učinkov na zdravje, ki jih ima telesna vadba, sta jim gibki panter Bagira in vodja krdela Akela poslala svoj posneteke vadbe. S telovadbo si bodo nabrali dovolj moči, da bodo lahko skupaj lovili plene po džungli (pleni so naloge, ki jih morajo volčiči opraviti, da se lahko udeležijo poletnega tabora). Igrali so tudi džunglsko tombolo, v kateri je bilo kup zanimivih izzivov. Stari volkovi komaj čakajo, da volčiči še bolje spoznajo džunglo. Za četo je značilno skavtsko, kot si ga večina ljudi predstavlja. Vsa srečanja poskusijo izvesti v naravi, na poletnem taboru spijo v šotorih, čez leto pa se urijo v skavtskih veščinah. Prav zato zelo občutijo pomanjkanje druženja. Četniki so po spolu razdeljeni v štiri vode. Letos imamo v Šentjerneju vode sovic, ježik, levov in orlov. V teh manjših skupinah se četniki srečujejo na 14 dni. Z vodniki vodov pa se voditelji dobivajo na vodniških srečanjih, kjer se družijo in jim predajajo nasvete za vodenje njihovih vodov.

Tudi veja popotnikov in popotnic – klan se v tem času trudi ohranjati skavtski duh, zato se ob sobotnih večerih srečujejo na aplikaciji Zoom in preko različnih spoznavnih iger, pogovorov in razmišljanj gradijo klanovsko skupnost. Narazen, a povezani v srcih, se odpravijo na orientacijo ali na sprehod, razmišljajo o sebi in svoji vlogi v svetu in o tem kako lahko tudi kot skavti danes služijo ljudem okoli nas. Tako si je vsak popotnik izbral eno dobro delo, ki ga je opravil v teh prazničnih dneh. Nekateri so pomagali narediti in raznositi Karitas pakete, drugi pa so se odločili poslati pismo ali voščilnico osamljenim starostnikom ali pripravili božične pakete za brezdomce.

Šentjernejski skavti vam želimo vse dobro v novem letu! ■

Začetek skavtskega leta.

Klanovci so pomagali pri raznosu Miklavževih paketov starostnikom.

POZITIVNI UČINKI ČEBELJIH PRIDELKOV IN IZDELKOV

ČEBELE

NATAŠA ŠTRUKELJ KLEMENČIČ, *svetovalka specialistka za ekonomiko ČZS*

ARHIV ČZ SLOVENIJE

Čebele nas spremljajo že tisočletja. Med so izredno cenili že v pradavnini. Uporabljali so ga kot sladilo, živilo, lepotilno sredstvo in zdravilo. Kleopatra je dobro poznala skrivnosti negovanja in razvajanja z medom, saj ga je cenila kot eliksir življenja. Za naše prednike je bil med edino sladilo, vosek pa je bil nepogrešljiv vir svetlobe. Kako lepa simbolika, ki razkriva kako pomembne so čebele za človeštvo. Danes pa se vedno bolj zavedamo širšega pomena čebel in znamenitega reka, ki pravi, da brez čebel ne bo življenja.

Slovenci smo čebelarski narod, ponosni na dolgoletno čebelarsko tradicijo. Še toliko bolj pa smo ponosni na bogat izbor pristnih čebeljih pridelkov in izdelkov, ki jih lahko ponudimo. Naravne danosti naše čudovite dežele omogočajo pridelavo različnih vrst medu. Predstavljamo vam tipične vrste slovenskega medu in njihove značilnosti. Ločimo jih po barvi, vonju, okusu, aromi. Okusite pestrost slovenskih medov in poiščite sebi najljubšega.

- **Akacijev med** je milega okusa, svetle barve in nežnega vonja.
- **Lipov med** je svetlo rumene do svetlo jantarne barve z zelenim odtenkom, diši prijetno po svežini, mentolu in lipovem cvetju.
- **Cvetlični med** ima vonj in aromo cvetlic, iz katerih izhaja.
- **Kostanjev med** je grenkega okusa in vsebuje veliko rudninskih snovi.
- **Smrekov med** je rdečerjave barve, z vonjem in aromo po sirupu iz smrekovih vršičkov, smoli in lubju iglavcev.
- **Hojev med** je pogosto temno sivorjave barve z zelenim odsevom in aromo po mleku v prahu, smoli.
- **Gozdni med** je mešanica različnih vrst mane, je od svetle do temno rjave barve, z rdečim ali zelenim odtenkom. Vsebuje veliko rudninskih snovi.

Med je čebelji pridelek, ki ga čebele največ pridelajo in se tudi najbolj pogosto uporablja. Vsebuje veliko zelo pomembnih sestavin, ki so pomembne za delovanje organizma.

Priporočilo priznane romunske nutricionistke, čebelarke in poznavalke čebeljih pridelkov in izdelkov v terapevtske namene ge. Aline Varadi je, da če želimo okrepiti imunski sistem, moramo posegati po čebeljih pridelkih. Zato ne gre zanemariti tudi drugih čebeljih pridelkov kot so: cvetni prah, propolis, matični mleček. Njeno mnenje je, da je pomembno dnevno uživanje medu, cvetnega prahu, matičnega mlečka, propolisa, saj vsebujejo vse, kar potrebuje človeško telo za uravnoteženo delovanje.

Cvetni prah vsebuje idealno razmerje sestavin, ki jih potrebuje človeško telo za ohranjanje in izboljšanje zdravja. Vsebuje selen in cink, ki sta ključni sestavini za pravilno delovanje imunskega sistema. Cink je pomemben za razvoj in pravilno delovanje celic, selen pa pomaga organizmu pri obnavljanju celic.

Matični mleček vliva telesu moč, ohranja zdravje in krepi imunski sistem. Deluje protivnetno in pomaga v boju proti raku.

Propolis je uspešen v boju proti bakterijam in virusom, pa tudi glivicam. Na trgu dobite nov izdelek negovalno razpršilo s propolisom BeeCare, ki je namenjeno za čiščenje, nego in zaščito rok.

Čebelji pridelki imajo lastnost, da organizmu dajo tisto, česar mu primanjkuje in so zato pomembni pri vzpostavljanju ravnovesja. Posnetek predavanja Aline Veradi najdete na povezavi: *https://www.youtube.com/watch?v=fD-gcSPfgtAk*

Čebelji pridelki vsebujejo pestro paleto hranljivih snovi, ki jih telo potrebuje za uravnoteženo delovanje in jih ne najdemo v nobenem drugem živilu v tako skoncentrirani, kompleksni obliki.

Krepimo svojo odpornost, vzpostavimo ravnovesje v organizmu, poskrbimo za zadostni vnos antioksidantov in bodimo uspešni v boju proti mikrobom z uživanjem čebeljih pridelkov in izdelkov slovenskih čebelarjev. ■

VAŠČANI CEROVEGA LOGA OKRASILI SVOJ KRAJ

EMIL TURK

VAJE ZA VSAKOGAR

S ŠOLO ZDRAVJA TELOVADIMO PREK MALIH ZASLONOV

NEDA GALIJAŠ

V Društvu Šola zdravja so konec novembra 2020 posneli film z vajami po metodi "1000 gibov". Film je na ogled na YouTube kanalu "Šola zdravja vsako jutro ob 7.30". Na ta korak so se odločili zaradi negotovosti časa omejenega gibanja, ki je posledica ukrepov stroke za zajezitev epidemije covid-19. Šli so tudi korak naprej in so lokalnim televizijam po vsej Sloveniji predlagali, da film "Metoda 1000 gibov" uvrstijo v svoj redni jutranji program, ker veliko ljudi nima interneta in ne more spremljati telovadbe preko YouTube kanala. Na ta način Društvo Šola zdravja v sodelovanju z lokalnimi televizijami prispeva svoj delež pomoči vsem prebivalcem Slovenije.

Odzvale so se naslednje lokalne televizije: ETV HD (Zasavje), TV Bled, TV Medvode, TV Vaš kanal, Gorenjska TV, Vascom TV (Pivka), AS televizija (Murska Sobota), GO TV (Goriška), Kabelska TV (Ormož), STV (Savinjska TV), ORON TV (Notranjska TV), R Kanal+ (Ribnica), VI-TEL (Primorska TV), ATM TV (Kranjska Gora), BKTV, Koroška TV, Koroška Regionalna TV, TV Uršlja, TV LEP, TV Arena, Zasavska TV, SIP TV, E-Posavje TV. Nekatere televizije so takoj uvrstile "Metodo 1000 gibov" v svoj program, nekaj pa jih začne predvajati naslednji teden (od 14. decembra). Pri nekaterih televizijah ne najdejo prostor za vsakodnevno predvajanje, ampak so se potrudili in so uvrstili telovadbo "1000 gibov" vsaj 1–3x tedensko. Tako bo lahko prek malih zaslonov jutranjo vadbo "1000 gibov" spremljalo čim več ljudi. Z opcijo 7 dni nazaj, lahko film predvajate vsak dan ob katerikoli uri želite. Preverite, če vaš operater spremlja katero od navedenih lokalnih televizij, in se pridružite jutranji telovadbi prek malih zaslonov. ■

Spet prihaja novo leto,
v meglo sprva še ujeto.
Kaj prinaša, še ne vemo,
le tipaje skozenj gremo.
Staro leto bo minilo,
zadnje dalo bo darilo –
up na lepše, boljše čase,
ki le dobro vleče nase!

DU Šentjernej želi vsem svojim članom vesele božične praznike ter srečno, zdravo, zadovoljno novo leto 2021!

ZAIGRAL ZA PIKADERJE

ANITA PETRIČ OSEBNI ARHIV SLAVKA FRANČIČA

Član Društva upokojencev Slavko Frančič iz Čadraž je aktiven tudi v korona času. Velikokrat je ob različnih priložnostih članom društva upokojencev zaigral na harmoniko, letos pa igra kar v domačem ognjišču. Aktiven je tudi na družabnem omrežju Facebook. Tako se je spomnil lanskoletnega koncerta ob 25-letnici delovanja Ansambla Frančič, pa na nepozabno doživetje in Miklavževo darilo izpred dveh let, ko so bili v televizijski oddaji Družina poje uvrščeni v veliki finale. Spomnil se je tudi na igranje pikada v društvu upokojencev in na FB strani zapisal: *»Komaj čakamo, da se korona umakne in da bomo lahko šli na pikado. Do takrat pa vsem pikaderjem lepe praznike in še ena pikaderska.«* Posnetek Slavkovega igranja in petja si lahko ogledate tudi na Youtube kanalu: Pikaderska – Frančič Slavko. ■

ŠENTJERNEJSKE POTICE ROMALE V VATIKAN

ANITA PETRIČ

MIHAELA BLATNIK

Predsednica društva kmetic Šentjernej Mihaela Blatnik nam je posredovala fotografijo potic, ki so jih pekle članice društva. Šentjernejske potice so romale te dni na sveti sedež. Svež vonj po orehih, rumu in limonovi lupinici bo tako znova preveval Vatikan. Vsem članicam Društva kmetic Šentjernej iskreno čestitamo. ■

RADOSTNO PEVAJOČ, MIR LJUDEM NA ZEMLJI ŽELÉ

TINA LAHNE

ARHIV ORKESTRA AVE

Zakorakali smo v praznični december. Mesec, ki je od nekdaj vesel, topel, radosten, v krogu naših najbližjih. Mesec v katerem smo glasbeniki Orkestra Ave tradicionalno priredili zadnji koncert v letu – božični koncert. Imeti nastope izven meja naše občine, potovati po svetu in koncertirati tujim ljudem je lepo. Vendar pa ga ni čez občutek, ko konec leta prirediš še zadnji koncert v domačem kraju, pred domačimi, tvojimi ljudmi. Koncert, na katerem se med nami, glasbeniki, vsakič znova stke posebna energija. Koncert, na katerem začutimo vas, naše zveste poslušalce.

Letos je za vsemi nami težko leto. Leto polno neznanega in nepričakovanega. Leto, ki je marsikomu spremenilo načrte in nas vse postavilo pred razne preizkušnje. Če bi bilo dovoljeno, bi Orkester Ave v decembru v Kulturnem centru Primoža Trubarja, igral za vas. Igrali bi prelepe skladbe, vam pokazali kaj vse smo se čez leto naučili, vas popeljali skozi repertoar božičnih skladb, zaigrali tradicionalno Na lepi modri Donavi ter v novoletnem duhu odigrali Radetzky marš. Vsekakor pa si božičnega koncerta ne znamo več predstavljati brez naše Svete noči. Spominjam se, da sem pesem z veseljem prepevala že kot majhna deklica. Pesem, ki v meni prikliče najlepše spomine iz otroštva. Vsakič me navdahne, ko jo zapojemo skupaj z Orkestrom Ave. Zavedati se, kako malo je potrebno, da se nas stvari dotaknejo in nas napolnijo. Verjamem, da ste to začutili tudi vi, naši poslušalci. Pesem nas s svojo preprostostjo vse navdahne in hkrati pomiri. Glasba je zagotovo eden izmed darov, ki se zna dotakniti naše duše, nas napolni z občutkom radosti in na nas deluje pomirjujoče. Če dobri decembrski možje še sprejemajo želje, si Avetarji zagotovo želimo, da se kmalu zopet vidimo na vajah, koncertih in če ne prej, leto osorej skupaj z vami zapojemo čudovito pesem Sveta noč.

V letu, ki prihaja, vam člani Orkestra Ave želimo zdravja, osebnega zadovoljstva, strpnosti ter da bi znali poiskati tisto »malo«, ki nas bo dvignilo in peljalo naprej. Dragi Šentjernejčani. Želimo vam blagoslovljen božič in mirne praznike v krogu svojih najbližjih. ■

RAZMIŠLJANJA O ŠOLANJU NA DALJAVO

NATAŠA BREGAR & RENATA MEŽIČ

V letošnjem koledarskem letu 2020 že drugič izvajamo šolanje na daljavo. Verjetno nihče izmed nas ni niti pomislil, da bi se nam to kdaj zgodilo. Pa vendar je prišlo nenadoma, brez predhodne najave in priprave.

Začetki so bili težki. Nismo vedeli kaj in kako naj delamo. Ampak stopili smo skupaj, zavihali rokave in se »ujeli«, da smo svoje delo opravljali strokovno, suvereno in srčno. Vseskozi smo iskali nove poti in nova znanja z namenom, da bi učence bolj pritegnili, da bi delo opravljali še boljše, da bi bilo šolanje na daljavo v največji možni meri kvalitetno.

Na začetku smo bili resni, napeti, malo smo se jezili, malo smo obupavali. Naš način dela se je popolnoma spremenil. Od dinamičnega dela z učenci smo se preselili pred računalniške ekrane, kjer smo presedeli večji del dneva. Počasi smo se navadili in sprostili, a kljub temu komaj čakali, da se vrnemo v razrede.

Vseskozi je bilo naše delo usmerjeno na učence. Vedeli smo, da so prvošolci pri delu odvisni od pomoči staršev ali drugih družinskih članov. Zato smo pri našem delu upoštevali tudi njihove predloge. Kljub šolanju na daljavo je namreč še veljalo, da bodo učenci najboljše rezultate dosegli s sodelovanjem vseh deležnikov vzgojno-izobraževalnega procesa.

Izdelava novoletne voščilnice.

Kaj pa v drugo? Zagotovo je bil začetek poučevanja na daljavo lažji. Naše delo iz prve izkušnje smo še nadgradili. Učitelji smo se v vmesnem času udeležili več izobraževanj, zato smo se dela lotili še bolj sistematično, uvedli smo video konference, da smo z učenci še bolj povezani.

Pa vseeno ni enostavno in bi bili vsi raje v šoli, pred polno učilnico nadobudnih in razposajenih učencev. Prav to energijo učencev namreč najbolj pogrešamo.

Delo od doma zahteva tudi dobro organizacijo našega vsakdana. Za učitelje, učence in starše. Kljub stresu, ki ga vsak dan doživljamo zaradi vseh omejitev, pa lahko ravno trenutni način življenja izkoristimo za kvalitetnejše družinsko življenje, prisluhnemo drug drugemu in se še bolj povežemo.

Pouk na daljavo se bistveno razlikuje od običajnega pouka v šolskih klopeh. Šolanje na daljavo zahteva dobro motivacijo otrok, samostojnost otrok in pogoje za delo. Za učence, starše in učitelje je tak način učenja in poučevanja zelo velik izziv. Za dobro učno uspešnost šolanja na daljavo je pomembna učna kondicija, resnost in zavzeto delo naših otrok. Ob tem imamo straši veliko vlogo v podpori, motivaciji, spodbujanju in nadzoru, hkrati pa otroci ob tem postajajo samostojnejši. / ***Katja Junc***

Lovro:

Meni je šola na daljavo všeč, ker sem lahko doma. Veliko se igram in se pazim pri babi in dedku. Šolo pa s starši delamo popoldne in zvečer, ker sta zjutraj oba starša v službi.

Moja izkušnja:

Šolanje na daljavo je izziv za otroke in za starše. Mi smo se ga lotili umirjeno in z zagnanostjo, saj je naš šolar zelo zagnan za šolo in z največjim veseljem dela naloge, ki jih učiteljica da. Vsaj tako smo začeli po podaljšanih počitnicah. Sedaj pa se šolanje na daljavo vleče že tako dolgo, da so šolarji (sploh 1. razred) že pozabili zakaj se te naloge sploh delajo in vsaj pri nas, je iskrica, ki jo je imel v očeh ob začetku šolskega leta, skoraj čisto ugasnila. Moje mnenje je, da bi šole morale normalno delovati in se vsi otroci šolati v šoli. Tudi velika podjetja delajo brez zaustavitev. Upam, da se ta norija kmalu po novem letu konča! / ***Janja Turk (mama) in Lovro Božič, 1. e***

Komaj je Jakob dobro začel hoditi v prvi razred in se privajati na šolo, že je prišla novica, da bo šolanje spet potekalo na daljavo. Življenje se je obrnilo na glavo. Otroška soba se je nenadoma spremenila v učilnico. Odločili smo se, da Jakobu pri šolanju pomaga mama. Zjutraj vstajava kar zgodaj, pozajtrkujeva in malo po sedmi uri sva že za računalnikom. Pregledava gradivo, ki ga pripravijo učiteljice in se lotiva reševanja nalog. Ko Jakob reši naloge, je čas za športne aktivnosti. Potem mora mama v službo, skrb za Jakoba pa prevzameta babica in dedek.
Učiteljice se res potrudijo pri pripravi gradiva in Power point prezentacije tudi zvočno opremijo z razlago, kar je zlasti pri prvošolčkih zelo dobrodošlo. Ta teden so nas še posebej razveselile, saj so nam pripravile čudovito presenečenje - športni dan na snegu.
Jakob je šolo na daljavo lepo sprejel in vestno dela naloge. Veseli se tudi srečanj preko video konference, vseeno pa pogreša pouk »v živo« z učiteljicama in seveda druženje s svojimi sošolci. / ***Brigita Medle (mama) in Jakob Valetič, 1. e***

Pri šolanju na daljavo so mi najbolj všeč video srečanja preko Zoom-a, ker skupaj rešujemo naloge in ker lahko vidim sošolce, ki jih že močno pogrešam. / ***Iza A., 1. c***

Pri šolanju na daljavo so mi najbolj všeč videokonference, kjer se lahko vidimo s sošolci in učiteljicama, se učimo in pripovedujemo pravljice. Rada imam tudi PowerPoint prezentacije. / ***Taja F., 1. c*** ■

Izdelek iz das mase.

ŠOLA NA DALJAVO IN PETEK 13.

UČENKE NOVINARSKEGA KROŽKA OŠ ŠENTJERNEJ

Vsak dan enako. Zjutraj se zbudim, se umijem, oblečem, hitro pojem zajtrk in že odhitim v sobo na prvo konferenco.

Petek trinajsti pa ni bil čisto tak. Pogledam na budilko in ura je sedem. Rečem si: *»Neža, saj lahko še malo poležiš, pet minut gor ali pa dol.«* In res, zavijem se nazaj v svojo toplo odejo in padem v trden spanec. Spim in spim in se sploh ne zavedam, da je ura že deset čez osem. Na srečo pride v sobo starejša sestra in me začne buditi: *»Neža! Neža! Ura je že deset minut čez osem!«* Postanem panična, saj bi morala imeti prvo šolsko uro že konferenco. Odbrzim v kopalnico, si na hitro umijem zobe, nato tečem v sobo, kjer si kar čez pižamo oblečem pulover ter si počešem gnezdo na glavi in iz njega naredim čop, ki se že v naslednji sekundi podre. Hitro prižgem računalnik in vzamem vse pripomočke, ki jih bom potrebovala. Še bolj nervozna postanem, ko ugotovim, da je samo še minuta do začetka. Hitro, kakor je mogoče, pridem v spletno učilnico, hočem se prijaviti in dvakrat vtipkam napačno geslo ter si rečem: *»V tretje gre rado.«* In res, pravilno vtipkam geslo in že pridem na prvo stran spletne učilnice. Ura je 8.20. Iščem in iščem tisti predmet. Ko ga najdem, v sekundi kliknem na njega, kjer je z velikimi in s krepkimi črkami pisalo, da naj pridejo na konferenco samo tisti, ki še niso bili vprašani, in jaz sem bila vprašana že v šoli. To je pomenilo, da mi je konferenca odpadla. Bila sem jezna, a hkrati vesela, a je jeza premagovala. Postalo mi je zelo vroče, saj sem imela na sebi kar dva puloverja. Odločila sem se, da naredim naloge za šolo, nato pa se kot pravi človek uredim in pojem zajtrk. Čez nekaj časa sem končala z delom za šolo. Kmalu so domov prišli starši in skupaj smo naredili kosilo.

Cel dan sem bila muhaste volje, zato sem odšla z mami v naravo, kjer sem se popolnoma sprostila. Pred spanjem sem prebrala nekaj poglavij iz knjige in odšla spat. / ***Neža Selak, 6. c***

ŠOLANJE OD DOMA

December je in še vedno poteka šolanje na daljavo. Včasih pomislim: *»Zdaj mi ne bo več treba zgodaj vstajati in lahko se bom malo spočila.«* A mi že naslednje jutro zopet ob sedmih zazvoni budilka in me vrže s postelje.

Vsa skuštrana in kislega pogleda se zvlečem v kopalnico. Tam se umijem in se počešem. V kuhinji si počasi pripravim zajtrk in ga zamišljeno ter v polžjem postopku pojem. Zdi se mi, da je minila šele ena minuta. Pogledam na uro in ta je že 8.10! Stečem v sobo in vržem nekaj nase, da ne bom zgledala ravno kot najbolj zaspan in neurejen človek. Hitro se prijavim v spletno učilnico in nato v Zoom. Ko poteka ura v živo, komaj čakam, da bo konec. Pa se kar vleče ... a ne pri vseh. Imam najljubše in tiste malo bolj dolgočasne predmete, a pri vseh se da naučiti kaj novega in zanimivega. Po prvi uri videokonference že mislim, da sem končala, a ugotovim, da me čaka še veliko dela. Vse šolske obveznosti čim hitreje končam. Vmes imam še eno videokonferenco, ki pa vedno hitreje mine kot prva. Po petih urah dela končam. Takrat me na mizi že čaka kosilo, ki me vsak dan znova najbolj razveseli. Po kosilu imam po navadi glasbeno šolo na daljavo, ki pa mine še prej, kot bi lahko pojedla en majhen piškotek. Po glasbeni šoli berem in se učim. Najboljše po vsem tem pa je prosti čas. Seveda si že prej, med šolo, vzamem petnajst minut odmora, da se grem na svež zrak poigrat z muckom Hitijem. Skoraj vedno imam največ časa zvečer. Takrat z družino igramo kakšno igro ali pa pogledamo zanimiv film. Potem je počasi čas za v posteljo. Tako poteka skoraj vsak dan mojega šolanja na daljavo. Kljub temu da smo doma, se vsi znamo z nečem zaposliti in se pozabavati. / ***Zoja Hodnik, 6. c***

ŽIVIJO!

Moje ime je Iva. Hodim v Osnovno šolo Šentjernej in obiskujem 7. razred. V teh težkih časih smo kar naenkrat pristali doma oziroma se šolamo doma. Ker rada pišem, sem se odločila, da ti bom opisala svoj dan.

Zjutraj me vedno zbudi moja vesela budilka. Vstanem okoli sedme ure. Ko se pretegnem in pomendram svoje zaspane oči, se grem uredit v kopalnico. Najprej si umijem obraz in zobe in potem si pokrtačim lase. Tako kot bi odšla v šolo. Potem napoči čas za zajtrk. Po navadi so na meniju kosmiči z mlekom. Obožujem jih! Po zajtrku se grem obleč v udobna oblačila. Ko to vse opravim, se lotim šolskega dela. Najprej si uredim svoj prikupen delovni kotiček. Nato pregledam spletno učilnico. Običajno si že zvečer izpišem gradivo za naslednji dan. Tako si bolje organiziram delo. Začnem z reševanjem nalog in učenjem. Vsak dan imamo na urniku dve videokonferenci. Zelo mi je smešno, saj malo poškilim, kako so moji sošolci in sošolke urejeni, ali imajo pospravljeno sobo, pospravljeno mizo. Ampak to je le nekaj trenutkov, saj moram biti ves čas zbrana za šolsko delo. Po koncu videokonference ponovim še enkrat celo snov. Ko opravim vse naloge za tisti dan, se grem še malo učit. Končno napoči čas za kosilo. Običajno kuhava kosilo sami s sestro Špelo. Pripraviva preproste, a okusne jedi. Po kosilu si privoščim kratek počitek. Ko poteče čas počitka, se oblečem v kolesarski dres in se odpravim na trenažer. Treniram kolesarstvo in pravijo, da je za kolesarje najbolj pomemben zimski trening, saj takrat nabiramo moč in kondicijo za spomladi. Treninge na kolesu si popestrim z glasbo. Velikokrat mi pomaga, da si zbistrim svoje misli. Ko opravim trening, si skuham svoje slastne polnozrnate makarone, da mi povrnejo energijo. Po treningu sem utrujena. Takrat si vzamem čas za branje knjig. Večer preživim z družino ali si ogledam zanimiv film. Tako, to je moj dan šolanja na domu. Upam da, ti je všeč.

Zanima me, kakšni so dnevi mojih prijateljic ali sošolcev in sošolk ter učiteljev.

Na koncu te pozdravim: *»Bodi zdrav!«* / ***Iva Colnar, 7. a***

ŠOLANJE NA DALJAVO

Zaradi koronavirusa smo poleg velike večine ljudi tudi mi šolarji ostali doma, da bi le preprečili širjenje smrtonosnega virusa. Vsi preživljamo enako usodo.

Učenje na daljavo je zanimivo in naporno, ker je veliko nalog. Potrebujem dobro organizacijo dela in veliko dobre volje, ker lahko šolske obveznosti trajajo tudi ves dan. V šoli imamo urnik, ki ga moramo upoštevati, doma pa si čas razdelim sama. Najprej rešim naloge, ki so lažje, kasneje pa se ukvarjam s težjimi nalogami.

Zelo zanimiva naloga je bila pri gospodinjstvu, saj sem naredila čokoladne mafine. Všeč mi je bil tudi vseslovenski medeni zajtrk.

Šele sedaj opažam, da lažje osvojim snov v šoli, saj je doma dosti bolj naporno. Pa tudi pogrešam druženje s sošolci, sošolkami in pa z učitelji. / ***Nika Komljanec, 6. c*** ■

22. državno tekmovanje iz znanja o sladkorni bolezni

ZDENKA CVELBAR, *mentorica tekmovanja*

V soboto, 21. 11. 2020, je potekalo 22. državno tekmovanje iz znanja o sladkorni bolezni. Našo šolo so zastopali trije devetošolci, **Amadej Jamšek iz 9. c**, **Arne Cvelbar iz 9. b** in **Lucija Rangus iz 9. a**. Na šolskem tekmovanju, na katerem so dosegli 38 od 40 točk, so zasedli prva tri mesta. Zaradi epidemije COVID-19 je državno tekmovanje potekalo preko spletne aplikacije okolja Microsoft Teams in video nadzora. Na žalost se učenci letos niso mogli družiti s tekmovalci iz ostalih šol s celotne Slovenije kot vsako leto, ko se srečajo na eni izmed šol gostiteljic tekmovanja. Na državnem tekmovanju je tekmovalo 424 osnovnošolcev, izmed katerih je zlato priznanje doseglo le 12 učencev. Vse to govori o zahtevnosti tekmovanja in visokem znanju, ki so ga morali pokazati tekmovalci. Veliko učencev je ostalo brez priznanja. Naši devetošolci so se odlično odrezali, saj so vsi trije dosegli SREBRNO PRIZNANJE. Za odličen uspeh in osvojeno srebrno priznanje jim iskreno čestitamo. ■

Otroška folklorna skupina Šentlora OŠ Šentjernej
vabi k ogledu spletne prireditve ob dnevu samostojnosti in enotnosti

ČETRTEK, 24. 12. 2020

na spletnih straneh OŠ Šentjernej, Občine Šentjernej in Kulturnega centra Primoža Trubarja

SABINA JORDAN KOVAČIČ

S KNJIŽNIH POLIC

Alka Joshi: UMETNICA S KANO

Lakšmi pri sedemnajstih pobegne iz nasilnega zakona ter si sama utira pot po živahnem rožnatem mestu Džajpur. Tam postane najbolj iskana umetnica s kano in zaupnica bogatih žensk višjega razreda. Čeprav ji bogati zaupajo skrivnosti, ona svoje ne sme razkriti … Lakšmi slovi po unikatnih vzorcih in modrih nasvetih, vendar mora biti zelo previdna, da se izogne ljubosumnim obrekovanjem, ki bi ji lahko uničila sloves in življenje. Med sledenjem svojim sanjam o samostojnem življenju jo nekega dne preplaši soočenje z možem, ki jo je po toliko letih le izsledil, s sabo pa pripeljal radoživo mladenko – sestro, za katero Lakšmi sploh ni vedela, da jo ima. Roman pred bralca izriše slikovit in izjemno zanimiv portret boja ženske za izpolnitev v družbi, ki se vrti med tradicionalnim in sodobnim.

Antonio Iturbe: KNJIŽNIČARKA IZ AUSCHWITZA

Osupljiva zgodba o deklici med holokavstom, ki je tvegala lastno življenje, da so knjige s svojo čudežno močjo lahko živele naprej. Pripoved temelji na resnični izkušnji Dite Kraus, ki je bila zaprta v Auschwitzu. Štirinajstletna Dita je z mamo in očetom zaprta v taborišču v Auschwitzu. Njene zadolžitve vključujejo pomoč judovskemu voditelju, zadolženemu za upravljanje bloka 31, v katerem dneve preživljajo otroci, medtem ko njihovi starši neusmiljeno garajo. V bloku se pred očmi nacistov dogaja marsikaj nedovoljenega, njihova najbolj skrbno varovana skrivnost pa je osem knjig, ki jih je jetnikom uspelo pritihotapiti v barako. Skrb zanje je bila zaupana Diti, ki je tako postala 'knjižničarka iz Auschwitza'. Ko ugotovi, da je pritegnila pozornost doktorja Mengeleja, začne trepetati za usodo svojih knjig, družine in prijateljev, saj ve, da jo na vsakem koraku spremlja budno oko 'angela smrti'. Ne glede na vse se odloči, da se ne bo predala …

Federica Magrin: VELIKA KNJIGA IGER V PRAVLJIČNEM SVETU: najzabavnejše namizne igre, postavljene v svet vaših najljubših pravljic

Velika knjiga iger za mlade in mlade po srcu. V njej se skriva 8 različnih brezčasnih namiznih iger, ki so postavljene v svet pravljic, ki jih vsi poznamo, in pospremljene s čudovitimi ilustracijami. »Človek ne jezi se« boste tako odigrali v deželi Nije v družbi Petra Pana, »tri v vrsto« ob pomoči Janka in Metke, »kače in lestve« pa z Alico v čudežni deželi.

BOŽIČ 2020

ANTON TRPIN

Svetonočni zvonovi pojo pesem zahvale za odrešenje. Njihova pesem je pesem vriskanja in radosti. Z njimi se raduje tudi vsako slovensko srce. Jezus je rojen. Kogar se je dotaknila usmiljena roka, kogar je blagoslovil njegov pogled, tisti je izpregledal, padlo mu je breme raz ramena, lahke in poskočne so bile noge *(I. Cankar).*

Ob teh Cankarjevih prazničnih besedah, ki je bil velik domoljub, me je navdihnila novica in dejstvo, da krasi središče krščanstva v Rimu božično drevo iz Slovenije. Drevo, ki meri proti nebu kar trideset metrov, kar simbolizira našo svobodno Slovenijo. Trideset let živimo v svobodni državi Sloveniji. To drevo, ki je rastlo na Kočevskem, kjer so naši sinovi in očetje umirali za domovino. To »drevo« naj v Rimu prosi za nas vse, da ostajamo sveti svojemu narodu in Bogu. Lahko smo vsi ponosni na to dejanje, ker bo najboljše razpoznavno znamenje naše domovine v svetu. Tu se srečuje ves svet – vsi politiki, verni in drugače misleči ljudje, umetniki in kulturniki. Pa tudi vsa okrasitev je govorica naše dežele, njenih ljudi in kulture.

V predpraznično in prazničnem času je vse obnebje skrivnostno. V njem je vtkano nekaj božjega, ki nevsiljivo prihaja k človeku. Spokojno in mehkobno se dotika zemlje in njenih prebivalcev – ljudi. In to je Božje Dete – Jezus. Nevsiljiv gost je do skrajnosti uvideven in sprejemljiv! Srečen človek, ki dozna njegovo bližino, ki mu odpre vrata svojega srca in doma, ki mu ponudi življenje v blagoslov. Tedaj bo božič blagoslovljen. In tega želim tebi dragi šentjernejski župljan in občan. Letošnji božični prazniki so zaznamovani s posebnim pridihom trpkosti in tegobe – koronavirusom. Vendar menim, da nam vse to ne more in ne sme vzeti srca božične skrivnosti – Jezusa Kristusa, Odrešenika.

DRAGA OČE IN MATI.

Prepričan sem, da sta srečna ob svojih otrocih. Ta preizkušnja, »šola na daljavo«, in še druge nevšečnosti, ki so povezane z epidemijo, ne smejo skaliti vaše starševske sreče in odgovornosti. Postojta v teh prazničnih dneh pred jaslicami. V globini svoje vere naj privre tiha, goreča molitev, prošnja. Sprehodita se po svoji prehojeni skupni poti in naj vaju utrdi v ljubezni, veri in odpuščanju. Naj vas spremlja tudi v novem obdobju 2021 božji blagoslov!

DRAGI MLADI PRIJATELJI.

Stopate v tretje tisočletje. Prav tega boste vi oblikovali in kovali svojo srečo ali nesrečo. Pred vami je še vse življenje. Pa tudi vsa skrivnost. Odkrivajte jo pogumno, velikodušno, verno in odgovorno v zavesti, da gradite svojo prihodnost. Pri tem ne pozabljajte na Odrešenika, ki se je prav tako rodil za to generacijo, ki ji vi pripadate kot v času generacije Heroda in Avgusta … Spoznavajte svoje korenine iz katerih rastemo in živimo. Ukoreninjeni smo v božično skrivnost. Iz nje živimo in črpamo življenjsko moč. Naj vas blagoslavlja Novorojeni pri vsem tem vašem ustvarjanju, naporih in velikodušnosti. Bodite pogumni nosilci upanja!

Papež Frančišek je letos v Assisiju izrekel tele besede, ko je spregovoril na srečanju »Frančiškove ekonomije«: *»Nihče se ne reši sam. Vas, mlade, ki prihajate iz 115 držav, vabim, da priznate, da potrebujemo drug drugega, da bi ustvarili tako gospodarsko kulturo, ki bo sposobna gojiti sanje, prebujati prerokbe in videnja, razcveteti upanja, spodbijati zaupanje, obvezovati rane, spletati odnose, prebuditi žarjo upanja, učiti se drug od drugega, ustvarjati pozitivne predstave, ki naj razsvetljujejo razum, ogrejejo srca, vrnejo moč rokam in navdihujejo mladim - vsem mladim, nihče ni izključen - videnje prihodnosti, ki bo napolnjena z veseljem evangelija.«*

DRAGI TRPEČI BRATJE IN SESTRE.

Ti prazniki nas zbližujejo. V tem za vas skoraj bi rekel surovem času – koronavirusa, ko ste bili najbolj rizična skupina ljudi, bi skoraj podvomili v vse to. Pa niste. Res je, da so skozi vrata vaše sobe še manj stopali domači, prijatelji, ker pač niso smeli. Upoštevali so navodila. In tako je bilo prav. Vemo, da vam ni bilo lahko. Vendar smo mislili in molili za vas in z vami. Za praznike vam ne bomo mogli stisniti roke za voščilo in zaželeti blagoslovljeno novo leto.

Z vami bomo pri maši in molitvi. Po vaših domačih pa boste prejeli tudi naše želje in voščila. **Blagoslovljene božične praznike in gospodovo leto 2021!**

V teh prazničnih dneh pa obhajamo tudi domovinski praznik – praznik samostojnosti. Praznik, ki se je na začetku močno ukoreninil med ljudi, je postal medel in ni več navdušujoč. Premalo se zavedamo svojih korenin, svoje kulture, svojih ljudi in vseh tistih, ki so prispevali in še prispevajo za naše skupno dobro. Premočno se je uveljavil individualizem, sebičnost in družbena apatičnost. Vse dobrine in usmeritve presojamo zgolj in samo po materialni plati, premalo pa dojemamo domovino kot naš skupni dom, kar naj bi bila domovina. Vsakoletna obletnica, praznik je priložnost, da prebudimo svojo domovinsko zavest in ponos, da damo čast in hvalo svojemu narodu. Ob prazniku se spodobi, da izobesimo zastave na svoje domove. To je znamenje pripadnosti, spoštovanja in hvaležnosti svojemu narodu.

Bodimo in ostanimo ponosni slovenski državljani z vsemi odgovornostmi in pravicami. ■

GRACARJEV TURN

V tej in prihodnjih številkah Šentjernejskega glasila bomo pobližje spoznali gradove v naši bližini. Tokrat vam predstavljamo GRACARJEV TURN.

JANEZ KUHELJ
ARHIV JANEZA KUHLJA

Gracarjev turn predstavlja enega najbolj zanimivih stolpičastih srednjeveških dvorcev na Dolenjskem. Prvič se dvor omenja leta 1311. Postavili so ga vitezi Grätzerji. Dvor je bil večkrat tarča napadov Turkov in Uskokov. V teh napadih je prišlo do smrtnih primerov.

Graščina je večkrat menjavala lastnike, saj je bilo teh 23. Graščaki na gradu niso stalno bivali, le občasno v poletnih mesecih. Za uspešno gospodarsko delovanje graščine so imeli svoje oskrbnike, ki so skrbeli za vzdrževanje in gospodarjenje gradu. V tem obdobju, v začetku 19. stoletja, so se zvrstili različni lastniki, dokler ni graščine leta 1821 kupil ribniški graščak Anton Rudež. Gospodarske posle je podelil spretnemu in zvestemu skrbniku Strgarju. O Gracarjevem turnu in njegovih prebivalcih so se ohranile mnoge zgodbe. Valvazor, npr. piše, kako so Turki na nekem svojem pohodu ujeli na Šentjernejskem polju plemkinjo iz družine Turn in ji hoteli storiti silo. Ker se je branila in se jim z vsemi močmi tako upirala, da sramotnega dejanja niso mogli opraviti, so ji odsekali roke, zaradi česar je ta častna ženska umrla z nesmrtno slavo svoje požrtvovalnosti. Tudi umori so se kasneje zgodili v samem gradu. Imenitni ljudski slikar Jože Rangus je ob zadnjem napadu Uskokov na grad, poslikal vrata tamkajšnjega skladišča z napadalci in med njimi upodobil tudi sebe.

Po letu 1865 je postal lastnik gradu Dragotin Rudež, ki se je rodil leta 1838 v Ribnici v zavedni slovenski družini. Oče je bil velik prijatelj etnologije, zlasti slovenske. Dragotin je končal višjo kmetijsko šolo na Madžarskem in leta 1865 prevzel gospodarstvo na svojem posestvu v Gracarjevem turnu. Poročil se je z rojeno Dunajčanko. Gospa se je morala naučiti slovensko in svoje otroke vzgajati v slovenskem narodnem duhu. Po narodnem in političnem prepričanju Rudež ni bil le Slovenec ampak Slovan z vsem srcem. Razni ekonomski sistemi so mu bili dobro znani. Držal pa se je le narodnega slovenskega. V deželno zborovskih volitvah v letu 1870 in 1872 so ga dolenjska mesta izvolila v deželni zbor. Decembra 1871 pa ga je deželni zbor izvolil za poslanca v državni zbor. Dragotin Rudež se je zelo aktivno vključeval v delo osnovnošolskega delovanja na Osnovni šoli Šentjernej. Več let je bil član šolskega sveta, nekaj let pa tudi njen predsednik. Izredno pomembna je bila tudi njegova vsakoletna finančna pomoč za nabavo osnovnošolskih knjig, bodisi za knjižnico ali kot darilo za najboljše učence. Učitelju Janezu Sajetu pa je omogočil tudi bivanje in ogled znane razstave na Dunaju. Ne moremo mimo tega, da je Dragotina Rudeža na gradu obiskoval njegov prijatelj »pobratim« pisatelj Janez Trdina, kjer mu je Dragotin uredil posebno sobo, da je lahko v miru pripravljal prispevke za knjigo Bajke in povesti o Gorjancih. Dragotin je umrl leta 1885. Njegov pogreb je bil navkljub grdemu vremenu nepopisno sijajen in velikanski. Udeležba kmečkega stanu je bila ogromna. Nobeno oko ni ostalo suho, jok je bil splašen in glasen. Rudež je bil izredno ljubezniv in prijazen. Ne le njegovi prijatelji, vsa dolenjska stran, posebno pa kmečko prebivalstvo novomeškega okraja, ga je zaradi teh lepih lastnosti ljubilo in spoštovalo. Leta 1923 se je gozdarski inženir Herbert Shoeppl, doma iz bližnjega Vrhovega, oženil z Vlasto, vnukinjo Trdinovega »pobratima« Dragotina Rudeža in se preselil na Gracarjev turn. Iz tega zakona so se rodili trije otroci: Vita ter dvojčka Osvin in Neda. Najstarejša Vita je bila med drugo svetovno vojno v koncentracijskem taborišču, kjer je spoznala svojega moža Belgijca D´hena. Rodila je tri otroke: Vesno, Mojco in Nedo, ki živijo v Belgiji. V poletnih dneh enkrat letno prihajata Vesna in Mojca s svojima družinama na svoj grad. Žal se je tudi v tem času, v letu 1984, storil zločin v katerem je podlegla tudi lastnica gradu najstarejša hči Neda Shoeppl.

Za konec še to. Prav bi bilo, da bi se našla sredstva za bolj temeljito obnovo gradu. Saj je so ta graščina in še ostali gradovi pomemben kulturno zgodovinski spomenik. ■

Gospod Jože Žlaus je pred nekaj leti sodeloval na Jernejevem v Šentjerneju, kjer je s svojo "Valvasorjevo tiskarno" izdeloval grafične izdelke naših šentjernejskih gozdov, Pleterij in Šentjerneja. Predstavljamo vam grafiko Gracarjevega turna v skrajšani zgodovini samega gradu in delno njegovih lastnikov. Jože Žlaus prihaja iz kraja Globoče pri Vojniku.

OBJEMOVCI Z BOŽIČNO SKLADBO *Kar želim si to si ti*

ANSAMBEL OBJEM

V težkih korona časih se veliko ljudi bori za preživetje. Med bolj izpostavljeni so tudi glasbeniki, ki so že dolge mesece brez nastopov in s tem posledično tudi brez dohodkov. Člani skupine Objem kljub temu ustvarjajo z optimizmom in pričakujejo lepšo prihodnost. V upanju, da bo novo cepivo uspešno, pričakujejo, da se bo pričelo življenje postopoma vračati na stare tirnice in da bodo lahko kmalu razveseljevali svoje oboževalce. Člani glasbene skupine objem so izdali božično pesem z naslovom Kar želim si to si ti. Besedilo, glasbo in aranžma je pripravil Tugomir Androja. ■

STRAH

Kako naj zdaj zaželim vam praznike vesele,
ko razne prepovedi šalo so vzele?
Okraševanje trgov, domov,
več ne bo tako veselo,
ne bo več pravega smisla imelo.
Koronavirus nam je pošteno zagodel,
noben muzikant nam ne bo godel,
saj vse je v strahu, vsak se virusa boji,
še malo pa bomo v karanteni za praznike vsi.
Zdaj virus bo treba bolj resno jemati
in vse uredbe spoštovati.
A naj novo leto vse viruse izbriše,
nam spet nasmeh sreče na obraz zariše.

Vera Žabkar

KAJ NAS ČAKA?

Le kaj nas vse čaka?
Ali bo sploh še varno, odpreti hišna vrata?
Polno virusov je za vsakim vogalom,
ni več varno nikamor it,
naj vse se gre solit.
Pravijo, da stari za viruse smo dovzetni,
na nas vse se lima, sama negativna energija.
Tu nekaj smrdi, nekaj ne štima.
Mi stari itak vsakomur smo trn v peti,
a ni nas lahko uničiti, zatreti,
se kar tako ne damo,
ker polno malho vitaminov imamo!

Vera Žabkar

ČAROBEN DECEMBER V BLOKU

MAMICE IN OTROCI BLOKA NA KOTARJEVI

V novejših blokih, na Kotarjevi cesti v Šentjerneju, smo vsi stanovalci precej povezani – kot »ena velika družina«. Otroci se zelo radi igrajo skupaj, starši in starejši stanovalci pa radi poklepetamo, si organiziramo kakšen piknik, delavske in čistilne akcije. Vse to nam je letos vzela korona. Vzela nam je druženje, vzela nam je zgodbe, ki nam jih pripovedujejo starejši stanovalci in vzela nam je skupne dogodke. A ni nam vzela sočutja, spoštovanja in skrbi za sočloveka. Zato smo se mamice odločile, da naredimo nekaj za našo »veliko družino«, da bo tudi ta december res čaroben. Otroci so z navdušenjem sprejeli naš načrt in z navdušenjem so se lotili izdelovanja voščilnic za vsakega stanovalca. Voščilnice so izdelali čisto sami in v njih zapisali lepe želje – s pripisom *»Vaši blokovski otroci«*. Res jih je bilo lepo opazovati, kako z navdušenjem ustvarjajo in raznašajo voščilnice v nabiralnike. Samo predstavljate si lahko, kako je bila ta dan »blokovska družina« nasmejana in čutila povezanost tudi v teh čudnih dneh. Zavedamo se, da malenkosti štejejo in štejejo trenutki, ko nekomu polepšaš dan … in tega se že zavedajo tudi naši otroci. Vedo, da štejejo majhna dejanja, spoštovanje, pripadnost in biti človek do človeka! Zato ta trenutek zaželimo stanovalci bloka iz Kotarjeve tudi vsem Vam en čaroben december, da pa tak res bo, pa naj k temu pripomovsak sam! ■

CIMET, nepogrešljiva začimba

SABINA JORDAN KOVAČIČ

Cimet je ena najstarejših začimb. Pridobivajo jo predvsem iz dveh vrst cimetovega drevesa, iz cejlonskega (Cinnamomum zeylanicum) in kitajskega (Cinnamomum cassia). Kot začimba se uporablja posušena tanka notranja plast skorje, delno kot zvite paličice, delno kot prah. Značilno za cimetovo drevo je, da so mladi listi živo rdeči, ko se postarajo, pa postanejo zeleni.

Ta začimba je verjetno od nekdaj v naši shrambi, a njenih koristi za zdravje si morda sploh ne predstavljamo. Čar cimeta je zagotovo v njegovi opojni in čarobni aromi. Uporablja se v kulinariki, kozmetiki in zadnje čase tudi v prehranskih dopolnilih. Vsakodnevno se odkrivajo zdravilne lastnosti cimeta, zato je čedalje pogostejši predmet medicinskih raziskav. Cimet je začimba, ki jo uporabljamo tako za sladke kot pikantne jedi. Najbolj priljubljen je v zimskih časih, ko si praznikov in belih dni sploh ne predstavljamo brez vonja po cimetu, pa naj bo iz svečke ali od piškotov.

Cimet vsebuje eterično olje, ki deluje dražeče in napne tkivo kože in sluznic, deluje protibakterijsko, protiglivično in protivirusno in se s pridom uporablja pri okužbah sečil in prebavil. Svetuje se tudi pri telesni oslabljenosti, pri prehladu in gripi ter raznih želodčnih težavah. Cinamal aldehid, ena izmed učinkovin v eteričnem olju, pospešuje metabolizem znotraj celic in sodeluje pri popravljanju poškodb DNA, kar je ključnega pomena pri preprečevanju raka.

Cimet prav tako vsebuje tanine, polifenole in flavone. Tanini se s pridom uporabljajo pri težavah z diarejo in pri napenjanju. Flavoni so močni antioksidanti, ki okrepijo žilne stene in kapilare tako, da vplivajo na njihovo prepustnost.

CIMET V KUHINJI

Cimet uporabljamo kot začimbo v slaščicah; predvsem v Mehiki, ki je tudi ena glavnih uvoznikov pravega cimeta, tudi za pripravo čokolade. Številnih slaščic si brez njega sploh ne predstavljamo več, pa naj gre za **jabolčne pite**, zavitke, krofe, cimetove rolice, zimske cimetove zvezdice, čaj, kakav in žganja. Pri nas je posebej priljubljen v kuhanem vinu, grogu in **pečenih jabolkih**. Raje uporabljajte pravi cimet, saj je "ponaredek", znan kot kitajski cimet, precej manj zdravilen in precej bolj oropan arome in okusa.

Na Bližnjem vzhodu ga radi dodajajo piščančjemu mesu in jagnjetini, v ZDA pa ga vsipajo v jutranje kosmiče, kruh, (kuhano) sadje (predvsem jabolka) in v ta namen celo prodajajo posebno mešanico sladkorja in cimeta. Cimetove paličice lahko uporabljate tudi pri vlaganju zelenjave (preprečuje namreč rast bakterij in plesni in je tako naravni prehranski prezervativ) ali pripravljanju omak. Iz samih paličic lahko skuhate tudi cimetov čaj ali ga kot prašek dodate v mlečni riž.

NJEGOVI ZDRAVILNI UČINKI MED DRUGIM SO:

1. Uravnavanje krvnega sladkorja: cimet v raziskavah obeta, da bi ga lahko uporabljali za preprečevanje in blaženje simptomov

sladkorne bolezni tipa 2. Pozitivno vpliva na vrednosti krvnega sladkorja in izboljšuje odzivnost na inzulin. Sladkorni bolniki naj ga v prehrano dodajajo čimveč – lahko v obliki cimetovega čaja, kot dodatek jedem ali celo v obliki prehranskega dodatka.

2. Zmanjšuje vrednosti LDL holesterola in trigliceridov: poleg uravnavanja krvnega sladkorja cimet znižuje tudi vrednosti LDL holesterola, trigliceridov in skupno vrednost holesterola, brez da bi vplival na dobri HDL holesterol. To zmanjšuje tveganje za pojav srčnožilnih obolenj, sladkorne bolezni in možganske kapi.

3. Rakava obolenja: cimet lahko prepreči razraščanja rakavih celic in njihovo rast. Rakave celice ignorirajo metabolne signale in vase

privzemajo nenormalno veliko sladkorja. Cimet lahko pomaga pri vzpostavljanju pravilnih sporočilnih poti in nadzoru krvnih vrednosti sladkorja, tako da rakave celice ne morejo rasti tako hitro.

4. Protimikrobno delovanje: eterično olje cimeta je ena najbolj protimikrobnih snovi, kar jih poznamo. Deluje proti nevarnim bakterijam, virusom in glivicam. Cimetov čaj je zato odlična preventiva in kurativa proti prehladu in gripi, cimetovo eterično olje pa varno in učinkovito sredstvo za razkuževanje doma. Eterično olje razredčite v destilirani vodi, dobro premešajte in mešanico uporabljajte kot sprej. V tej raztopini potrebujete samo 1 % cimetovega eteričnega olja.

5. Protiglivično delovanje: učinkovit je za preprečevanje in zdravljenje kandide, glivičnih obolenj in parazitov. Čaj iz cimeta bo okrepil telesno odpornost na kandido. Cimetov čaj in eterično olje lahko uporabljate tudi na površini telesa, a se izogibajte občutljivim telesnim predelom, ker lahko cimet draži kožo. Za zdravljenje glivičnih okužb zmešajte nekaj kapljic cimetovega eteričnega olja s kokosovim oljem in mešanico nanesite na okužbo.

6. Zastrupitev s hrano: lahko uniči več različnih vrst bakterij, vključno z E. coli, zato je dober za zdravljenje okužb s hrano. Takoj ko začutite simptome zastrupitve, si pripravite skodelico čaja.

7. Prehranska vrednost: cimet je še toliko več kot zgolj okusna začimba! Bogat je z manganom, železom, kalcijem in vlakninami. Redno dodajanje obrokom bo povečalo vaš vnos mineralov.

8. Preprečuje neprijetne vonjave: cimetovo eterično olje lahko zmešate z vodo in s to mešanico napolnite aparat za odišavljanje prostorov. Z njim lahko tudi poprškite oblačila, omare in kuhinjske površine. Ker uničuje bakterije, je njegovo delovanje še veliko bolj pomembno kot samo prekrivanje slabih vonjav – dejansko odstrani vzrok neprijetnega vonja.

9. Razpoloženje, spomin in koncentracija: veliko eteričnih olj ima pozitiven učinek na spomin, kognitivne sposobnosti, koncentracijo in budnost. Najboljši so eterično olje mete, rožmarina in cimeta. Vsi vemo, da sta vonj in spomin tesno povezana – in to lahko izkoristimo v svoj prid. Že samo vdihovanje cimetovega vonja bo izboljšalo razpoloženje in povečalo koncentracijo.

10. Antioksidant: cimet je močan antioksidant in v tej kategoriji premaga večino drugih začimb. To pomeni, da cimet varuje pred prostimi radikali in s tem preprečuje znake prezgodnjega staranja, rakava obolenja in druge bolezni, povezane z oksidativnim stresom.

11. Telesna teža: cimet izboljša prekrvavitev, redči kri in uravnava krvne vrednosti sladkorja. To pomeni manj hlepenja po sladki hrani, manj zaužitih praznih kalorij in zato bolj optimalno telesno težo.

12. Zdravi zobje in dlesni: pogosto cimet dodajajo v žvečilne gumije in zobne paste, ker deluje protibakterijsko, izboljšuje zdravje zob in hkrati izboljša zadah. Poskusite z žvrkljanjem kokosovega olja, ki mu dodate kapljico cimetovega eteričnega olja.

13. Odganja mrčes: cimet odlično odganja mrčes. V omaro z oblačili postavite nekaj paličic cimeta, da odženete molje. Mravlje lahko preženete tako, da na njihove poti potresete nekaj cimeta v prahu. Za odganjanje komarjev in drugih pikajočih insektov poprškite 1 % raztopino cimetovega eteričnega olja na lase, obleko in kožo.

14. Prehranski konzervans: ker cimet uničuje bakterije in odganja škodljivce, se odlično obnese tudi kot konzervans v hrani. Če želite podaljšati rok obstoja obrokom, jim dodajte nekaj več cimeta. Cimet v prahu lahko potresete tudi po kruhu (ali ga dodate v vrečko, kjer hranite kruh), da preprečite razvoj plesni.

15. Artritis: cimet izboljšuje pretok krvi in greje, zato lahko pomaga pri blaženju simptomov artritisa. Tega raziskave zaenkrat še ne potrjujejo, a veliko ljudi z artritisom ugotavlja, da jim cimet pomaga, ker zmanjšuje vnetja in bolečino.

16. PMS in neplodnost: cimet vsebuje veliko mangana, ta pa preprečuje nihanja razpoloženja in boleče krče pred menstruacijo. Cinamaldehid, druga aktivna sestavina v cimetu, uravnava hormone in vzpostavlja hormonalno ravnovesje.

PAZLJIVO PRI DOZIRANJU

Dnevno za terapevtske namene zaužijmo le od 2 do 5 mg cimeta. Nosečnice morajo biti pri jemanju večjih odmerkov v terapevtske namene pazljive, ker še ni dovolj raziskav, ki bi dokazale, da je cimet zanje povsem neškodljiv. Tisti z obolenji jeter lahko opazijo, da se jim stanje po jemanju velikih količin lahko celo poslabša.

Recept: CIMETOVE ROLICE

Sestavine:

- 200 g masla (polovica za testo, polovica za nadev)
- 5 dl mleka
- zavitek kvasa
- malo soli
- 200 g sladkorja (polovica za testo, polovica za nadev)
- kardamom
- 800 g navadne moke (po potrebi dodajte ali odvzemite)
- dve žlički cimeta
- sladkor v prahu (ali drobljen ali rjavi sladkor)
- jajce

Priprava:

Najprej segrejte polovico masla ter dodajte mleko in polovico sladkorja. V drugo posodo stresite moko, kardamom in sol ter počasi dodajajte mešanico z maslom. Vse skupaj zgnetite v testo in potem pustite, da vzhaja 45 minut. Ko testo naraste na dvojno velikost, ga nežno razvaljajte v pravokotnik na največ centimeter debeline. Namažite ga z drugo polovico zmehčanega masla in sladkorja ter posujte s približno dvema žličkama cimeta. Vse skupaj zavijte kot rulado in jo razrežite na centimeter debele kose, ki jih razporedite po pekaču (namaščenem ali pokritim s papirjem za peko) in ponovno pustite, da pol ure vzhajajo. Nazadnje jih prelijte s stepenim jajcem in posujte s sladkorjem v prahu ter potisnite v pečico in pecite na 180–200 stopinj, dokler ne postanejo zlatorjavi, približno deset minut. ■

Cimetove rolice.

BODI ZVEZDA IN NE MEČI PETARD!

POLICIJSKA POSTAJA ŠENTJERNEJ

Bliža se čas božično-novoletnih praznikov. Policisti se vsako leto znova srečujemo s kršitvami na področju uporabe pirotehničnih izdelkov, zato nekaj napotkov glede njihove varne uporabe.

Prepovedana je prodaja, posest in uporaba ognjemetnih izdelkov kategorije F2 in F3, katerih glavni učinek je pok (najpogosteje so to petarde najrazličnejših oblik in moči). **Prepovedana je tudi predelava, uporaba v drugih predmetih, lastna izdelava ter preprodaja pirotehničnih izdelkov.** V policiji ugotavljamo, da je **največ poškodb** ravno pri takšni prepovedani uporabi izdelkov in uporabi pirotehničnih izdelkov, ki niso bili kupljeni v prodajalnah z dovoljenjem pristojnega organa oziroma so bili kupljeni na črnem trgu.

Prodaja pirotehničnih izdelkov kategorije F1, katerih glavni učinek je pok, je dovoljena le v času od 19. do 31. decembra. Uporaba pa je dovoljena le od 26. decembra do 1. januarja, a tudi takrat teh izdelkov ni dovoljeno uporabljati v strnjenih stanovanjskih naseljih, v zgradbah in vseh zaprtih prostorih, v bližini bolnišnic, v prevoznih sredstvih za potniški promet in na površinah, na katerih potekajo javna zbiranja.

Mladoletnikom do 14. oziroma 16. leta starosti je dovoljeno uporabljati pirotehnične izdelke kategorij 1 in 2 le pod nadzorstvom staršev ali skrbnikov.

Nepremišljena, neprevidna in objestna uporaba pirotehničnih izdelkov pogosto povzroči **telesne poškodbe** (opekline, raztrganine rok, poškodbe oči itd.), **moti živali ter onesnažuje okolje**. Policisti bomo dosledno ukrepali proti vsem, ki bodo kršili določbe o uporabi pirotehničnih izdelkov. Za posameznike je predvidena **globa od 400 do 1200 evrov**.

Neprimerna uporaba pirotehničnih izdelkov je

problem vseh, zato prosimo starše, skrbnike, učitelje in vzgojitelje, da opozarjajo na nevarnosti in možne posledice.

Ne meči petard! Če se tej izkušnji ne moreš upreti, pirotehnične izdelke uporabljaj tako, da to drugih ne moti in ne ogroža. ■

RAZVEDRILO

VICI

Polži

Žena pošlje moža na tržnico, naj kupi kilogram polžev, da bodo imeli za kosilo francosko specialiteto. Mož se odpravi na pot, vendar na poti iz tržnice sreča prijatelja, ki se že dolgo nista videla. Po kratkem pogovoru zavijeta v bližnjo gostilno in se ga napijeta. Pozno zvečer se mož z vrečko polžev vrne domov. Pred vhodnimi vrati zloži polže na tla in pogumno pozvoni. Žena vsa razjarjena odpre vrata in še preden odpre usta, mož pogleda polže in reče: »Pojdite polžki moji, že tako smo pozni!«

Nizke cene

Lastnik samopostrežne trgovine že tretjič zaloti isto žensko pri tatvini. Pristopi k njej in jo vpraša: »Zakaj vedno kradete v naši trgovini?«

Ženska odgovori: »Zato, ker imate pri vas najnižje cene.«

RIŠE: Darinko Ruden

ALI POZNATE SVOJO OBČINO?

V prejšnji številki glasila smo vas spraševali, kaj na objavljeni fotografiji. Za pravilen odgovor, da je na objavljeni fotografiji **cerkvica na Mirčevem križu**, se zahvaljujemo **TONČKI GRUBAR iz Šentjerneja**. Nagrajenka bo po pošti prejela knjižno nagrado.

TOKRAT VAS SPRAŠUJEMO, KJE JE BILA POSNETA FOTOGRAFIJA. Vaše odgovore pričakujemo do srede, **10. februarja 2021**, na naslovu: Uredniški odbor Šentjernejskega glasila, Občina Šentjernej, Prvomajska cesta 3 a, 8310 Šentjernej ali na e-naslovu: sentjernej@siol.net. ■

PREGOVORI ZA DECEMBER

Ako se grudna bliska in grmi, drugo leto vetrov dosti buči. / Če je na Barbaro mraz, bo trajal ves zimski čas. / Lucija krati dan, je znano vsem ljudem. / O Tomažu vetra suho petje, suha pomlad, sušno poletje. / Kadar dan se povečuje, zima brije le še huje. / Kadar v adventu jug hladi, drugo leto dosti sadja rodi. / Če je na božič polje zeleno, bo v veliki noči po slani trpelo. / Ako na božič dežuje, bo prihodnje leto mokro. / Če na sveti večer vina v sodih vro, prihodnjič dobra letina bo. / Kakor bliže božič mlaja, toliko hujši mraz prihaja. / Če Štefana burja prinese, vinogradniku pridelek odnese. / Če nedolžni otročiči so oblačni, prihodnjega leta ne bodo kruha lačni. / Dež na Štefanje obeta le malo žita drugo leto. / Svetle božične noči z žitom temne, temne božične noči pa svetle. / Grudna suh veter piska, poleti po suhi pomladi nato suša pritiska.

PRAZNIČNO OBLOŽENA MIZA

Ob zaključku leta 2020 smo se v Uredniškem odboru Šentjernejskega glasila odločili, da pripravimo nekoliko obsežnejšo rubriko z recepti, da bo praznično in veselo vsaj na naših mizah. K sodelovanju smo povabili predsednico Društva kmetic Šentjernej MIHAELO BLATNIK. Z veseljem je z nami delila domače recepte za jedi prazničnega jedilnika, ki so jih skupaj s svojimi članicami pripravljale v sklopu kuharskih tečajev. Želimo vam obilo užitkov ob pripravi prazničnih dobrot in seveda dober tek!

MIHAELA BLATNIK

Fotografije so simbolične.

Hladna predjed

Pašteta Tršinar na popečenem prazničnem domačem kruhku, lahko pa doma sami naredite mesni ali zelenjavni namaz.

Poleg hladne predjedi priporočamo lahko rdeče vino (cviček) ali suho peninо iz šentjernejske doline.

Topla predjed

Pečena ajdova kaša z zelenjavo

SESTAVINE

- 0,4 kg ajdove kaše
- 0,03 l oljčnega olja
- 1 manjši por
- 1 paradižnik
- 1 zelena paprika
- 3 stroki česna
- 0,15 kg skute
- 0,10 l kisle smetane
- 5 jajc
- sol
- poper
- peteršilj

PRIPRAVA

Na segretem oljčnem olju prepražimo na kolobarje narezan por, na kocke narezan paradižnik in papriko, sesekljan česen, sol in poper. Skuhamo ajdovo kašo. V posodi zmešamo skuto, kislo smetano in jajca. Solimo, popopramo in dodamo sesekljan peteršilj, kuhano in odcejeno ajdovo kašo ter prepraženo zelenjavo. Zmes damo v ognjevarno posodo ter pečemo na 170 °C približno 40 minut.

Priporočamo suho sveže, lahko belo vino.

Kremna krompirjeva juha

Juha

SESTAVINE

- 4 srednje debeli krompirji
- 1 korenček
- v prahu ali drobno nasekljan čili
- 4 jajca
- 1,5 dcl domače smetane
- žlica moke
- materina dušica
- lovorjev list
- česen
- limonin sok
- sol
- poper
- maslo ali malo masti

PRIPRAVA

Nasekljamo korenček in ga skuhamo. V trdo skuhamo tudi jajca (5–7 minut). Na maščobi prepražimo na kocke narezan krompir in dodamo žlico moke ter česen (lahko ga naribamo), popražimo in zalijemo z zadostno količino vode ali jušne osnove. Dodamo lahko domačo vegeto ali zadostno solimo ter dodamo vse preostale začimbe. Ko je krompir kuhan, poberemo materino dušico in lovorjev list ven in s paličnim mešalnikom zmešamo ali pretlačimo s tlačilko za krompir. Dodamo sladko smetano, limonin sok po okusu in nato v juho zamešamo olupljena na kolobarje narezana jajčka ter korenček. Juho posipamo z peteršiljem ali drobnjakom. Serviramo še vroče.

Glavna jed

Svinjska ribica v listnatem testu

SESTAVINE

- listi ohrovta
- jajce
- listnato testo
- sol
- poper
- malo masla

PRIPRAVA

Svinjsko ribico očistimo, nasolimo, popopramo in jo pražimo na maslu, da se obarva. Liste ohrovta popa-rimo z vrelo vodo in jih pustimo v vreli slani vodi, da se omehčajo. Svinjsko ribico ocedimo. Razvaljamo listnato testo (testo je potrebno z vilicami prebosti), ki ga namažemo z beljakom, nanj položimo list oh-rovta ter skupaj s svinjsko ribico listnato testo zvijemo v rolado. Robove testa premažemo z jajcem, da se rolada ne odvije. Po želji, če želimo barvitejšo pečenko, lahko pečenko prebodemo in vanjo nadevamo korenje. Rolado postavimo v pekač obložen s peki papirjem in jo pečemo do zlato rumene barve (20–25 minut na 180° odvisno od vrste pečice). Rolado razrežemo in postrežemo skupaj s kolerabičnim pirejem.

Kolerabični pire

SESTAVINE

- 30 dkg kolerabe
- 30 dkg krompirja
- 10 dkg masla
- 2 dcl mleka
- sol
- poper
- muškatni orešček

PRIPRAVA

Krompir in kolerabo skuhamo v slanem mleku, ki smo mu dodali malo masla. Ko je zelenjava kuhana, jo odcedimo in temeljito pretlačimo. Med mešanjem dodamo začimbe in maslo.

Solata: zeljnata solata s fižolom.

Priporočamo krepko bogato modro frankinjo starejšega letnika.

Obed zaključimo z vinjakom iz šentjernejske doline.

Sladica

Jogurtova strnjenka

SESTAVINE

- 0,5 l grškega jogurta
- 0,5 l sladke smetane
- zavitek zmrznjenih gozdnih sadežev
- 15 g želatine (en zavitek)
- 15 dkg sladkorja
- 1 vanilin sladkor

PRIPRAVA

Na začetku pripravimo posodice oziroma kozarce. Želatino namočimo po navodilih nad soparo. Medtem stepamo smetano, dodamo sladkor in vanilin sladkor. Želatino primešamo grškemu jogurtu in vlijemo v stepeno smetano. Sadje spasiramo oziroma pretlačimo, lahko ga malo segrejemo in damo na dno izbranih kozarcev, dodamo jogurtovo strnjenko ter dekoriramo s celim sadjem. Preden jo postrežemo, naj bo strnjenka vsaj 2 uri v hladilniku.
Po želji lahko prilagajamo sestavljanje sestavin v kozarčke – jogurtova strnjenka je lahko čisto spodaj in na vrhu sadje.

Poleg sladice priporočamo polsladko ali sladko belo vino ali vino posebne kakovosti (pozna trgatev, izbor).

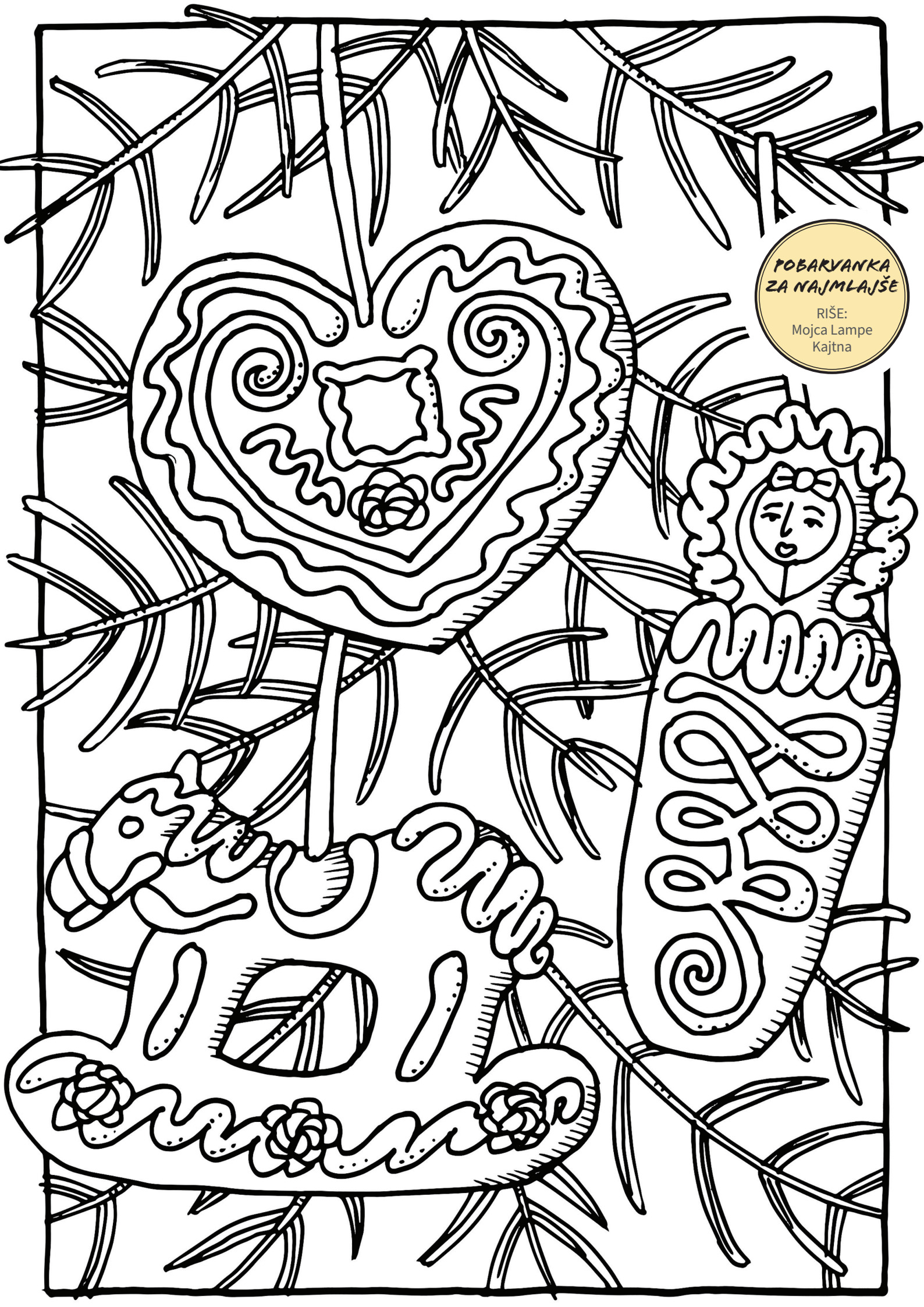

POBARVANKA ZA NAJMLAJŠE

RIŠE:
Mojca Lampe Kajtna

PGD ŠENTJERNEJ

CESTA OKTOBRSKIH ŽRTEV 12, 8310 ŠENTJERNEJ

VEDNO SE ODZOVEMO V NEKAJ **MINUTAH**, VZEMITE SI ŠE VI **NEKAJ ČASA ZA NAS!**

V letu 2021 Vam želimo predvsem miru in solidarnosti!

Spoštovani,

v letošnjem letu smo zaradi razglašene epidemije koronavirusa in sprejetih ukrepov o omejitvi gibanja ljudi zaradi preprečevanja okužb, **primorani prilagoditi tradicijo raznašanja gasilskih koledarjev in osebnih voščil.**

V prihajajočem letu 2021 Prostovoljno gasilsko društvo Šentjernej praznuje 140-letnico delovanja društva. V znak počastitve visokega jubileja ter z namenom izboljšanja naših operativnih zmogljivosti in požarne varnosti občine Šentjernej, smo pričeli s postopkom **nakupa novega gasilskega vozila GVC 16/25.**

Nakup novega gasilskega vozila in opreme za nas predstavlja velik finančni zalogaj, zato se na Vas obračamo s prošnjo za donacijo.

Slikaj in doniraj!

PROSIMO, POMAGAJTE NAM!

S PROSTOVOLJNIM PRISPEVKOM **IBAN: SI56 6100 0001 9196 550**
PGD Šentjernej, Cesta oktobrskih žrtev 12, 8310 Šentjernej Referenca SI99
* koda namena CHAR je oproščena plačila provizije

Namenite nam lahko poljuben znesek. Vsake finančne donacije bomo veseli, saj bomo z njo hkrati korak bližje realizaciji zastavljenega cilja.

IN

DONIRANJE BREZ LASTNEGA VLOŽKA https://edonacije.si/zagasilce-si/

Pomagajte nam tudi z doniranjem dohodnine do 0,5 %.
Za Vas se ne spremeni nič, le Vašo dohodnino usmerite našemu društvu, namesto da se vrne nazaj v državni proračun. Uporabite spletno platformo https://edonacije.si/zagasilce-si/, kjer za prejemnika donacije izberete PGD Šentjernej.

Vaša pomoč nam bo veliko pomenila.
Gasilci PGD Šentjernej želimo občankam in občanom pomagati hitro ter učinkovito in verjamemo, da nam bo s skupnimi močmi to tudi uspelo.

Z gasilskim pozdravom:
»Na pomoč!«

Bodi hvaležen za vse in vsakogar!
Bodi steber luči!
Materi zemlji izkaži spoštovanje.

Naj bo leto 2021 naše leto!
Naj bo zdravo in uspešno!

Komunala
Novo mesto d. o. o.

ŽELIMO VAM

ZDRAVO, SREČNO TER DOŽIVETIJ POLNO LETO 2021!

JPedš d.o.o.
Šentjernej

V letu, ki prihaja,
si znajmo drug za drugega
vzeti čas, negujmo odnose
in bodimo potrpežljivi.

Naj bodo ČAS, SREČA in ZDRAVJE
vedno na vaši strani!

Vesel božič in srečno novo leto 2021.

Lista skupaj za prihODNOSt

---

optika
OPTRIS d.o.o.

www.optikaoptris.si
e-pošta: optika.optris@siol.net

Kotarjeva cesta 8a
8310 Šentjernej
Tel.: 05 99 314 77
Mob.: 040 55 20 10

Pričakujemo vas od
ponedeljka do petka 8.30 - 18.00
in soboto 8.30 - 12.00

Želimo vam vesele praznike, v prihajajočem letu veliko veselja, sreče in zdravja - za dober vid pa bomo z veseljem poskrbeli mi.

Naj bodo v novem letu vsi dnevi srečni in zdravi ter poti uspešne.

Srečno novo leto 2021 vam želi

OO SD Šentjernej

SD

Trenutki sreče, lepe misli in
doživetja naj vas pripeljejo v prihajajočem letu
do osebnega zadovoljstva in uspehov.

Vesel božič in predvsem zdravo novo leto 2021.

OO SLS ŠENTJERNEJ

SLS
Slovenska ljudska stranka

Božič naj vam prinese mir in toplino.
Vse kar je slabo naj z novim letom zbledi.

Veliko sreče, uspehov, zdravja, športnih aktivnosti
ter medsebojnega razumevanja.

Lista Mladi za aktivni Šentjernej

Naj bodo božični prazniki prepredeni
s prijateljstvom, ljubeznijo in
notranjim mirom.

V prihajajočem letu ustvarite,
kar ste načrtovali in poiščite
kar ste pogrešali.

Naj bo življenje prijazno do vas.

SREČNO 2021!

DeSUS

OO DESUS Šentjernej

krka

HVALEŽNI ZA VAŠO ZVESTOBO.

Želimo vam mirne in blagoslovljene božične praznike, v letu **2021** pa predvsem zdravja in osebnega zadovoljstva.

Dragi občanke in občani,

izteka se leto, drugačno od tistih, ki smo jih poznali. Kriza, ki je zajela cel svet, je prinesla negotovost in strah, a nas je hkrati naučila bolje ceniti življenje in poglobila zavedanje o naši minljivosti. Vedite, da vlada Janeza Janše, ki je prevzela mandat v najtežjih trenutkih, dela vse, da bi iz te krize izšli s čim manj bolečimi posledicami.

Te praznike bomo preživljali nekoliko drugače, a je hkrati to lepa priložnost, da pokličemo svoje prijatelje in znance, za katere nikoli bi bilo dovolj časa. Sedaj je ta čas!

Naj letošnje praznične luči ne svetijo le na ulicah in po domovih. Prižgimo luč svetega večera v naših srcih in naj bo prav ta luč največje upanje za novorojeno leto 2021.

Spomin na dan samostojnosti in enotnosti pa dokaz, da znamo in zmoremo – tudi v najtežjih časih!

Srečno!

SDS

Anja Bah Žibert, poslanka DZ

Občinski odbor SDS Šentjernej

Pravilen odgovor križanke iz prejšnje številke je **BELA HIŠA**. Tokrat smo izžrebali **IVICO PAVLIČ**. Nagrajenka bo po pošti prejela knjižno nagrado. Rešitev tokratne križanke pričakujemo do srede, **10. februarja 2021** na naslov: Uredniški odbor Šentjernejskega glasila, Občina Šentjernej, Prvomajska cesta 3 a, 8310 Šentjernej ali na e-naslovu: sentjernej@siol.net. Vsem, ki sodelujete in nam pridno pošiljate odgovore, se prav lepo zahvaljujemo.

Občina Šentjernej

SKRBNIK, ZAŠČITNIK
ATA, OČE
SLA, NAGON
SIPI PODOBEN IZUMRLI GLAVONOŽEC
IGRALKA KRAJNC BAGOLA
OTROŠKA IGRA Z ISKANJEM PRITAJENIH OTROK
TETOVAŽA
STAROGRŠKI PREDSTAVNIK ATOMIZMA
GRBOSLOVEC
TANJŠA KLOBASA Z NADEVOM
EVROPSKA UNIJA
JADRANSKI OTOK
NAJVEČJE MESTO V NEBRASKI
ZGORNJI DEL STOPALA
VOJAŠKA ENOTA
IVAN URBAS
NAŠ IGRALEC (BRANE)
AVTOR: MATJAŽ HLADNIK
TEKOČINA V USTIH
STISNJENA DLAN
AMERIŠKA FILMSKA NAGRADA
DIAPOZITIV
DANIEL CRAIG
NAGIB, SPODBUDA
TEKOČA JED
TEPEC, TRAP
KIKS, NAPAKA
MORALNA NAČELA, ETIKA
ENOTA ZA MOČ, W
ZELEN POLDRAGI KAMEN
MANJŠE TELO
SRHLJIVO BITJE
NAMIZNO PREGRINJALO
FILMSKI SLOG
VASJA OCVIRK
ŽULJ, OTISKA
DOVAJANJE ZRAKA
25. IN 1. ČRKA
FILMSKA UREJEVALKA
CESTA, PROGA, KI SE ODCEPI
ČEBELI PODOBNA ŽUŽELKA
NARAVNO VEČANJE TELESA

AMONIT - sipi podoben izumrli glavonožec
OMAHA - največje mesto v zvezni državi Nebraski
VOJ - manjša vojaška enota

Krki, prijatelj vseh

Robotek Krki doma sem iz Pišec,
prijatelj vseh tistih z avtom in tistih peš.

Po Sloveniji se potepam in skrbim za ljudi,
jim pomagam in rešujem skrbi.

Sem prijazen, a včasih strog,
za varnost staršev in otrok.

Ker nesreča nikoli ne počiva,
se z avtom pri Krkiju dobiva,
da pogleda mi srce,
hupo, lučke in kolesce.

Zdaj, ko avto je nared,
vsi na morje se znoret!
Ati, mami, sestra, brat
pa še psičko zraven dat.

Zdaj, ko vsi smo zagoreli,
treba se je ohladit,
a ker pri Krkiju so s ceno zmerni,
nam ostalo je za sladoled.

Nagrajeno delo »Krki, prijatelj vseh«
literarnega natečaja »S Krkijem na pot«, Skupine Avto Krka
Kaja Lesinšek, OŠ Maksa Pleteršnika Pišece

Želimo vam le najlepše.

Srečno 2021

Kolektiv vaših tehničnih pregledov.

TEHNIČNI PREGLEDI AVTO KRKA

Brezkontaktni IR termometer KOBTERM KT20

Enostavno merjenje telesne in površinske temperature.

DECEMBERSKA AKCIJA

~~35,99 €~~

25,99 €*

*Akcija velja od 5. 12. do 31. 12. 2020
oz. do razprodaje zalog.

KOBRA Team d. o. o., Levičnikova cesta 2, 8310 Šentjernej

KOBRA

041 600 700 www.kobra.si

LERO
Lešnjak VARSTVO PRI DELU d.o.o.
Šmarje 7a, 8310 Šentjernej

Želimo Vam varno, zdravo in uspešno leto 2021.

Pokličite LERO Lešnjak d. o. o. in storili boste prvi korak v varnost.

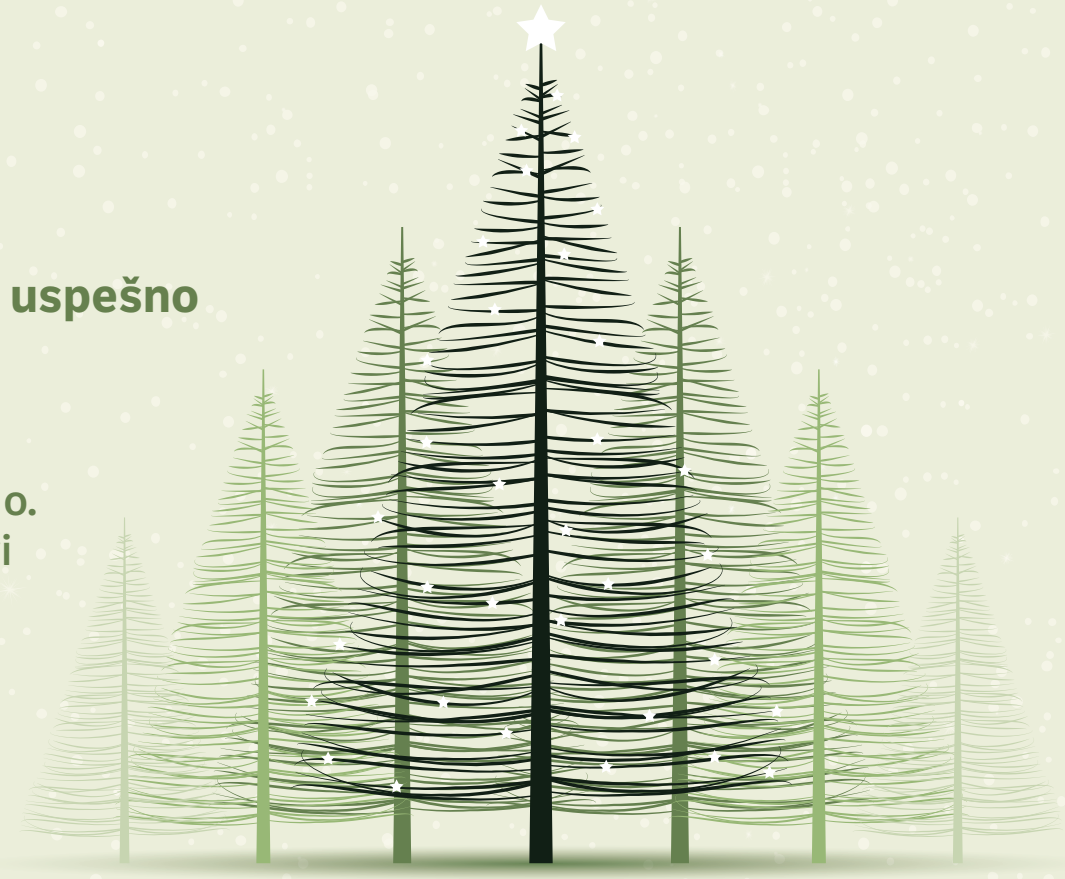

T: 07 30 81 551
www.lerolesnjak.si

LTEK
Your challenges our solutions

Spoštovane občanke, občani, zaposleni in poslovni partnerji,

želimo vam zdravje, veselje in srečo v teh prazničnih dneh.

Miren božič in srečno novo leto 2021!